

**Előfizetési díj:**  
 Egész évre . . . 10 K — f.  
 Fél évre . . . . 5 K — f.  
 Negyed évre . . . 2 K 50 f.  
 Egyes szám ára 20 fillér

**Hirdetmények:**  
 3 hasábos petsor egyszer  
 18 fillér, többszöri hirtetésnél 14 fillér.

# ZALAMEGYE

**A lap**  
 szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez (Wlassics-utca 25. sz.), az anyagi részét illető közlemények pedig a kiadóhivatalhoz (Ujváros-utca 25. sz.) küldendők.

**Kéziratokat**  
 nem küldünk vissza.

## ZALAVÁRMEGYEI HIRLAP

politikai, társadalmi, közművelődési és gazdasági hetilap.

Megjelenik minden vasárnap reggel.

### A nyomor.

A társadalom nyomorultjait a jólétben élő ember ritkán látja. A szükölködők, a munkanélkül tengődők legnagyobb része elbujik odujába s elrejtí nyomeruságát és elégedetlenségét. Csak mozgalmas időkben verődik csapatokba a mob és garázdálkodik. Elzüllött, a nélkülözéstől elesigázott alakok csoportosulnak és bősziült lármával, lázongó indulattal támadnak a személyi és vagyoni biztonság ellen.

A szálnalmas alakokat ismerjük s nem tartjuk őket veszedelmeseknek, mert rendszeren kérni szoktak sunyi alázattal; de mikor fenyegető csapatokba verődnek, akkor vesszük észre, hogy immár nagyon sokan vannak.

Bárhogy bizunk a rend erejében s az állam karhatalmában, mely a személy és vagyon biztonság megóvására rendelkezésre áll, nem tagadhatjuk el, hogy ezeknek az elzüllött alakoknak folytonos növekedése félelmissé válhat azokra, kik a törvényben és a társadalmi rendben keresik és találják a biztonságot.

Mert a hatalom sem képes minden alkalommal biztosítani a rendet s a rom-

boló ösztönöket a rendőrség megfékezni soha sem tudja.

Természetes dolog tehát, hogy azzal a kérdéssel, miként lehetne a nyomor által üzött, izgatott embercsoportot veszélytelené tenni, hogy az mint békés és haszonvehető elem illeszkedjék be a társadalomba, nem szabad csupán hatalmi szempontok alapján foglalkozni. Nem elég őket hatalommal megfékezni — ami majdnem lehetetlen is — hanem meg kell őket nyugtatni a humanismus szelid gondoskodásával; létüket kell biztosítani, nemes ösztöneiket kell ápolni és belátásuk által megnyerni a sociális rend számára.

Évek óta beszélünk erről a tárgyról ilyenkor, mikor a tél szigorával beköszönt a nyomor. Rámutattunk arra is, hogy a mi jótékonyágunk és jótékonyági intézményeink nem eléggé hatályosak.

Elérkezett az idő, amidőn a közjótékonyág nem csak társadalmi, hanem állami, hatósági feladat lett. A törvényhozás már évek óta foglalkozik ezzel a kérdéssel és egymás után alkotja meg a törvényeket, amelyek célja a legalsóbb néprétegek nyomorának enyhítése; de a legnehezebb feladat mégis a közösségekra hárul, melyek

hivatalos körei módokat nyújthatnak arra, hogy a társadalom jótékonyága több sikerrel hasson.

A városi hatóságok a magán és egyleti jótékonyág gyakorlásának új teret nyújthatnak és több sikert biztosíthatnak, ha a szegényügyre több gondot fordítanak.

Igy például több helyen a városi hatóság a kezébe vette a szegény nép téli élelmezésének ügyét és népkonyhákat alapított; még pedig eltérőleg azon népkonyhaktól, amelyekben a munkaképtelenek és koldusok kapnak a közönség adakozásából tisztán ingyenes ellátást. Ezek a városok által alapított népkonyhák tulajdonképpen olcsó étkezdék, melyekben mindenki köteles a minimális árt az elfogyasztott, vagy elvitt ételekért megfizetni.

Ezeket az étkezdéket rendszeren vállalkozóval kezeltetik, még pedig olyan kötelezettség mellett, hogy az ételadagok mennyiségét, minőségét és árát a hatóság állapítja meg. A helyiséget, felszerelést és tüzfűt a városok adják.

A munka és keresetképtelen szegények kosztját a városok, jótékony egyletek és magánosok fedezik; a munkás nép pedig

### TÁRCA.

#### Kit szeretnek az asszonyok.

A méltóságos ur roppant haragba gurult, mikor a titkárnja azt a skandalumot merre elkövetni, hogy megszöktette Rosenbaumnak, a milliomos bérlőnek gyönyörű feleségét.

Rosenbaum visszahozta ugyan az asszonyt, meg is boesátott neki, mert néhány százezer forint hozománya az üzletbe volt fektetve, amit kifizetni egyenlő lett volna a bukással; a titkár ur is megkerült a negyedik héten, de a kisvárosi pletykát nem lehetett elhallgattatni.

Ő méltósága tehát nem tűrhette meg a titkárnját oldala mellett, felszaladt a miniszterhez, hogy adjanak neki egy friss titoknokot, valami szolid fiut, akinek a kisvárosi asszonyok nem tudják a fejét elesavarni.

A kegyelmes ur ki is kerestetett hamarosan egy kis segédfogalmazót, akit a minisztériumban kisasszonynak hívtak, olyan piruló arca, ártatlan tekintete volt.

A gömbölyű képű fiu nagy zavarba jött, mikor a kegyelmes ur elé citálták. Még arról is tud a miniszter, hogy ő a világon van és díjtalanul fogyasztja a papiroost a legkevésbé ismert ügyosztályban?

A méltóságos főispán ur monokliján keresztül sandított a kis fogalmazóra; a miniszter pedig redőkbe szedett homlokkal, amint már az ilyen komoly ügyek elintézésénél illik, kezdte meg a tárgyalást.

— Pákozdy ur, nem volna-e kedve főispáni titkárnak elmenni méltóságos Zajky Benedek főispán ur oldala mellé Hegymögi vármegyébe.

Pákozdy ur mélyen bókolta a miniszternek, meghajtottta magát a főispán előtt és mondani akart valamit, de Zajky nem engedte szóhoz jutni.

— Nem lesz rossz dolga, barátom uram. Azaz semmi dolga sem lesz . . . azaz néhány felterjesztés . . . azaz táncolunk, iszunk és politikázunk.

A kegyelmes ur homlokán két ráncal több futott össze, amit Zajky Benedek észre vett ugyan, de nem sok ügyet vetett rá. Régebb főispán ő, mint amennyi ideje a kegyelmes ur a bársonyszékben ül s kétszer is gazdát cserélhet a bársonyszék, de ő főispán marad, mert akkora hatalomra, mint az övé, szükség van a híres kuruc vármegyében.

A miniszter is akart valamit mondani, de a főispán őt sem engedte szóhoz jutni.

— Hadd csak, hadd kegyelmes uram. Majd én elvégzem a dolgot ezzel az ifju óriással.

Avval karon fogta a fiatal embert és vitte

magával. A szobájában, amely valami sötét folyosó legsötétebb sarkából nyílt, felsegítette a kabátját, balett lépésekben letáncolt vele a lépcsőkön és azután Pákozdy fogalmazó urat három napig nem látták a minisztériumban.

Negyednap félig mámorosan beállított az ügyosztályba, ahol az asztala mellett már más ült. Tudtára adták, hogy a kiadóhivatalban átveheti a kinevezést és mehet Zajky főispán ur oldala mellé titoknoknak.

Igy került a vidéki városkába kis- és nagy-pákozdi Pákozdy Aladár, a kis főispáni titkár, a minden szóra piruló szőke fiu.

A főispán, a régi világból származott vén kényur, az elegáns világi, nagyon megszerette a gyereket. Ott lakott nála a vármegyeházán, s bárhova ment, vitte magával. Az összes instrukció, amit a titkárnak adott, csak annyiból állott, hogy szerelmi skandalumokat ne csináljon. Lumpoljon, táncoljon, verekedjék meg az egész garnizonnal, bolondítsa magába az egész vármegyét, de ő maga meg ne bolonduljon, szerelmes ne legyer, mert a szerelmes ember ostoba. Aki helyre legény a talpán, annak minden ujára őt asszony jut, de egy után sem bomlik.

Jó Pákozdy Aladár pirulva hallgatta a tanításokat; a méltóságos ur pedig mosolygott magában. Talán azt gondolhatta, hogy most hogyan felesüfolja azt a sok kacér asszonyt, kíváncsi

a városi népkonyhában élelmi szükségleteit minimális árakon fedezheti.

Ezzel azután a város csekély áldozat árán eléri azt, hogy tél idején éhező, nyomorgó ember kevés akad. A jótékony egyletek pedig sokkal többet tehetnek szegényeik érdekében, mert népkonyhai utalványokat osztogatnak, jövedelmük más részéből pedig egyébként segítik szegényeiket.

A népkonyha nagyobb hatása abban nyilvánul, hogy a munkásnép téli szükséglete mellett, minő a fűtés és világítás, olcsón élmezheti magát és családját, az olcsóság mellett pedig jó minőségű meleg ételt kap.

Aki tudja, hogy télen át minő nyomornak van kitéve a szorgalmas munkás is, midőn keresetét többféle, fokozottabb szükséglet fedezésére kell elosztania, az méltányolni tudja a népkonyhák jelentőségét. De kétségkívül leginkább méltányolják maguk a szegények, kiknek nehéz sorsán a jótékonyosság javít. Megvagyunk győződve, hogy a legnélkülözhetetlenebb szükségletei beszerzésében segített munkás a társadalom iránt is hálás, elismerő érzelmekkel telik el; a nyomortól szabadulva, munkakedve növekedni fog, kedélye is szelidebb lesz, gondolkodása jobban idomul a rendhez, amelyben el kell helyezkednie.

Ajánljuk a példát a városi hatóság figyelmébe, mert az idei rosz esztendő után nálunk is nagyon sok a nyomorult ember.

## Sok az ur.

Bizony kevés magyar van ezen a földön, de nincs olyan nemzet még sem ezen a világon, amelynek kebelében annyi volna az ur, mint minálunk.

A középosztály nagy tömegének lába alól el-mállott a föld s a jobb módhoz szokott urak a mindenható államhoz menekülnek: adj nekünk

leányt, mert ha ez a fiu már az asszonyok emlegetésére ilyen bárgyu arcot vág, milyen fatuskó lesz, ha szemtől szembe áll velük.

És csakugyan a kis titkár borzasztó félszeg volt, mikor a híres jukker hölgyek társaságába került.

Rosthynénál mutatta be a főispán először a titkárját. Nagy bál volt; az egész garnizon s a vármegye minden számottevő gavallérja ott nyüzsgött a falusi kastély tágas termeiben. A házi-asszony, akinek vörös haja úgy fénylett, mint az olvasztott arany, maga mellé ültette a kis titkárt egy alacsony puffra. A szép asszony keresztül csapta uszályát a fiu térdein, aki két kezét a térdei közé szorította, a fejét lehuzta és nézett a veszedelmes kék szemekbe. Olyan ártatlan volt a tekintete, mint egy serdülő leányé.

Rosthyné nem sokáig bibelődött az új alak-kal. Ostobának találta és otthagya. A huszártisztek vették körül, akiknek azonnal meg is mondta a véleményét, hogy nem sokra becsüli azt a lányos figurát.

A hadfiak azután elkezdtek kezelni Pákozdyt. Vitték sorba a lányokhoz. Jármý baroness, az ünnepelt szépség, csak a fejét biccentette meg s tovább csevegett Gyánthy Pepivel, az apró szolgabíróval; a Berethy leányok mosolyogva fogadták, de nem sokat törődtek vele; a többiek is szertartásosak voltak és hidegek.

hivatalt. De a mindenható állam sem adhat mindenkinek kenyeret s a nagyszámu felesleg mihez kezdjen? Keresi a boldogulást azokon a pályákon, amelyeken egyéni rátermettség és szerencse a boldogulás forrásai.

A mindennapi kenyeret és penziót biztosító bivatalkba be nem dugható felesleg a szabad kereseti pályákra tódul s ez így jó is volna, ha ennek a feleslegnek nem volna ismét nagy a feleslege.

Az ügyvédek panaszkodnak. Olyan sokan vannak s oly sok közöttük a szegény, hogy szinte fele az egész karnak. Gondolta volna-e azt valaki harminc évvel ezelőtt, hogy lesz idő, mikor a jussát örökké kereső magyar nem lesz képes a prókátorokat eltartani? Ez az idő bizony bekövetkezett. Most is szívesen perelne ugyan a magyar, de hát több a prókátor, mint a per.

És ez egy társadalmi betegség, amelyen jó volna segíteni, ha lehetne. De aligha lehet. Mert megállapíthatják, hogy mennyi ügyvéd elég a perlekedő magyarnak, de mi lesz majd azokkal, akik a mindennapi kenyérért szerzik meg a diplomát?

Mit mondjon, mit tanácsoljon az aggódó apa fiának? Melyik pályára léphet, ahol nincs felesleg? Az orvosnak, mérnöknek, tanárnak talán jobb dolga van, mint az ügyvédnek? Akármerre nézünk, nyüzsg a sok diplomás ember s ha kettő-három boldogul, husz-harminc tengődik s átkozza azt a pillanatot, amelyben uri pályára lépett.

A legtöbbször nem is azért nevelték az uri pályára, mert tehetsége volna hozzá, hanem mert az ur azt hiszi, hogy a fiából nem lehet más, mint ur. És a szegény ember? Az meg úgy vélekedik, hogy a fia csak akkor lehet boldog, ha urnak nevelí.

Mind urak vagyunk, de milyen urak! Olyan urak, hogy mától holnapra küzdünk a létért. Nem éhezünk, de nélkülözünk; sok jogos kívánságról le kell mondanunk, hogy takargassuk azt, ami nincs.

Amint az egyes ember okos, de amint tömeggé verődik, buta, azonképpen van a nyomorúsággal is. Csak nagy tömegekben merünk nyomorúságunkról kiabálni, külön-külön mind boldogok vagyunk, mind jólétben élünk, a magunk baját, nyomorúságát mind gondosan eltakargatjuk, mert így parancsolja az alszégnyen. Sejtjük, hogy mit kellene tennünk; adunk is egymásnak jó tanácsokat, de nem követjük. Uri pályára tódul az ifjuság; így lesz ezután is s amint eddig volt, ezután sem lesz ur, aki fiából ne urat akarjon nevelni s nem lesz szegény ember, aki ne szeretné, hogy ur legyen minden magzatjából.

Uri nemzet vagyunk. Képzeltető-e magyar ur, aki iparosnak, vagy kereskedőnek adja a fiát, valameddig a nyomorúság hetvenhétszer a föld-

A kis titkár nem találta el a társaság tónusát és Rosthyné nem is késett kifejezést adni a főispán előtt elégtelenségének.

— Szép kis alakot fogott magának a minisztériumban. Ennél ugyan többet ért a János kis ujjja is.

— Persze, persze — mosolygott a méltóságos ur. — János megszóktatott egy szép asszonyt; végig itta a vármegyét; szerelemről döngicsélt minden asszonynak. Hát ez nem abból a fajtából való. Nem olyan könnyű portéka, mint a János.

Rosthyné felbiggyesztette az ajkát és méltóságteljesen elvonult.

Később a Jármý baroness hozta szóba a titkárt.

— No Béni bácsi, maga lutrit csinált a titkárjával. Olyan, mint egy baba és érzéketlen, mint egy tuskó.

Béni bácsi ismét megreszkírozott egy diplomata mosolyt, de nem szólt semmit.

Ettől a naptól kezdve a kis titkár csak alak volt a társaságban, amely a számot szaporítja.

Aztán elmúltott egy esztendő. Pákozdy Ali, a kisasszony, ott volt mindenütt. Megszokott alakja lett a társaságnak. Jelenlétét senki se vette észre, de elmaradása feltétlen feltűnt. Ha a méltóságos ur négyese a titkár nélkül rohogott be valahová, bizonyosan megkérdezték, hol van az Ali?

höz nem vágja? A mesterség, valamint a portéka adása-vevése mind olyan dolgok, amelyek szükségesegek, de jobbnak véljük, hogy más cselekszi, csak mi ne. És ellepek az uri pályákat tehetség-telen, a sirig protekcióból élő emberek, kik egyebütt talán igen hasznos polgárai lehettek volna a hazának, míg a tehetségüknek meg nem felelő téren szánalmas alakok.

Sokan vagyunk, sokan, mi urak, akik a keserves csalódások után úgy szeretnők, ha nem volnánk urak. A szomorú, gondoktól gyötrelmes órákban keserű váddal illetjük az egész bolond, nagyralátó társadalmat és ezekben az órákban nagy, erős elhatározásokat teszünk gyermekeink jövőjét illetőleg. És meg is maradunk e nagy, erős elhatározás mellett — mindaddig, míg uri kompániába nem kerülünk. Ha azután ott azt találják kérdezni: mi lesz a gyerekből, — nem merjük megmondani, hogy többre becsüljük az iparos, vagy kereskedő nehéz kenyerét, mint a szegény ur cifra nyomorúságát.

Mert hát urak kérdeznék s az ur lenézi az alárendelt mesterségeket.

## Ifjusági egyesületek alakítása.

Ismeretes lapunk olvasó közönsége előtt az az üdvös és messze kiható mozgalom, melyet a magas minisztériumnak nagyfontosságú rendelete alapján a vármegyék az ifjusági egyesületek megalakításának kulturális kérdésében megindítottak.

Az üdvös mozgalomból vármegyénk is kiveszi a maga részét, igyekeztvén mindent elkövetni, hogy ezen, a nép erkölcsi- és szellemi életére nagy befolyással bíró ifjusági egyesületeket lehetőleg minden községben megalakítsa.

Ugyanis tárgyalta a miniszteri körrendeletet a zalamegyei általános tanítói testület minden járásköre; foglalkozott vele a vármegye közigazgatási bizottsága is, melynek megbízásából dr. Ruzsieska Kálmán kir. tanácsos, vármegyénk tanfelügyelője, a vármegye összes állami iskoláinak, államilag segélyezett községi elemi és községi elemi iskoláinak igazgató tanítóhoz és tanítónőhez, az ifjusági egyesületek megalakítása tárgyában az alábbi megleghangu sorokat intézte:

Miután a zalavármegyei általános tanítói testület a nagyméltóságú vallás- és közoktatásügyi miniszter urnak az ifjusági egyesületekre vonatkozó, a »Néptanítók Lapja« 1902. évi 14. számának 12—13 oldalán található 21.015. számú körrendeletét, nemkülönben az ahhoz esatolt alapszabályokat járásköreinek gyűléseiben dícséretes buzgalommal és érdeklődéssel megtárgyalta, itt az idő, hogy ezen nemzeti és társadalmi szempontból egyiránt fontos és szent ügyben, Zalavármegye tanítótsága zászlót bontva, hozzá lásson ifjuságunk érzésének, hajlamainak, erköl-

A főispán pedig nem tudta nélkülözni a jó fiut, aki amellett, hogy a principálisának minden bogarát elleste, abban is kedvében járt, hogy szerelmi skandalumokat nem csinált. Senkinek sem udvarolt, semmiféle viszonyáról nem tudtak s az asszonyok alig vették komolyan.

Egy zimankós őszi napon hire futott a kis városban, hogy Rosthy Jenőt lepedőben vitték haza a lovas kaszárnyából. Párba volt Pákozdy Alival valami furesa-história miatt. Rosthy a vörös haju feleségénél leveleket talált, olyan bolondos leveleket, amiket poéta szív fundált ki és vetett papírra. Ebből keletkezett a véres história.

A méltóságos ur nem akart hinni a híreknek. Kerestette a titkárt mindenfelé, de nem találták. Elutazott.

A harmadik napon megjött a miniszter rendelete, hogy a kis Pákozdyt visszahívták a minisztériumba s küldenek helyette mást. A főispán sietett sürgönyözni, hogy neki több titkárt ne küldjenek, inkább maga ir.

A meglepetések azonban csak ezután következtek.

A Jármý baroness dult arccal rohant be Béni bácsi szobájába és számon kérte tőle a kis Alit.

— Béni bácsi, oh Béni bácsi — sirákozott a híres szép leány — meghalok, ha vissza nem hozza.

cseinek, általában egész szívvilágának nemes irányításához s szeretetteljes védelméhez.

Miniszter ur idézett körrendelete az alapszabályok tervezete és a megyei tanítósnak ezen ügyben flytatott eszmecseréje teljesen kimerítvén az ifjusági egyesületek magasztos célját, okos és tervszerű megalakításának körülményeit: most már azon kéréssel járulok Cimhez, hogy ezen felhívásom vétele után, a vezetése alatt álló tantestület, saját városa, illetve községe erre hivatott társadalmi tényezőinek lelkes bevonásával az ifjusági egyesületek szervezésének áldásos munkáját megindítsa s a helyi viszonyoknak legmegfelelőbb alapszabály tervezetet, a nagyméltóságú miniszter ur jóváhagyása céljából, három egyenlő példányban ez évi december hó végéig jelentése kíséretében hozzám betérjessze.

Zalavármegye tek. közigazgatási bizottsága felhívta az összes járásek főszolgabiráit és a rendezett tanácsú városok polgármestereit, hogy a megyei tanítósnak ezen korszakos intézmény szervezésében és fejlesztésében hazafias lelkesedéssel támogassák s ugyanerre az összes előjárásokat is buzdítsák.

Éltet a remény, hogy Zalavármegye tanítósnak e téren is kivesszi a nemzeti munkából méltó részét, mely őt számánál, hivatásszereteténel és szellemi súlyánál fogva — egyképen megilleti! Zalaegerszeg, 1902. november 15. Dr. Ruzsicska Kálmán sk., kir. tanácsos, tanfelügyelő.

### A megyei állandó választmány ülése.

A megyei állandó választmány dr. Jankovich László gróf elnöklésével ülést tartott a decemberi közgyűlés tárgysorozatába felvett ügyek előkészítése végett.

A vármegyei számvevőség előterjesztésére az 1903. évre szükséges katonabeszállású pótdót a ház- és házosztályadóra  $3\frac{9}{10}\%$ -ban, a többi adónemre pedig  $4\frac{9}{10}\%$ -ban, a vármegyei vasuti pótdót pedig  $2\frac{9}{10}\%$ -ban javasolja a választmány megállapítani.

A belügyminiszteri rendelet az 1901. évi 20. t.-c. 32. §-a alapján kibocsátott ügyviteli szabályzatok tárgyában előterjesztvén, a választmány ez érdemben tüzetes javaslatot tesz a közgyűlés elé.

A gazdasági egyesület által betérjesztett megyei központi mezőgazdasági bizottság szervezési szabályzatát elfogadásra ajánlja a választmány s javasolja, hogy a mezőgazdasági bizottságnak adassék át a meglevő s mintegy 8.700 koronát kitevő állategészségügyi alap és az ebadó alapnak 4.843 koronát kitevő egyharmad része; továbbá ezen alap gyarapítására utaltassanak be az évenként befolyó bírságpénzek is.

Borsódvármegye megkeresésére javaslatba hozza

A méltóságos ur szeméről lecsett a monokli.

— Hát te is?

— Csak én, csak én, Béni bácsi.

— Hát akkor hozd vissza magad. Én nem futok utána.

Berethy Margit szintén vörösre sirta szeméit és Berethy Gáspár ur leszedte a fairól őseinek görbe kardját, hogy megölje a kis pimaszt.

Hallott a méltóságos ur még vagy ötről, hatról; siránkozó asszonyokról. Végre megsokalta a dolgot és megtiltotta, hogy azt a haszontalant bárki említse előtte.

Rosenbaumné, aki az emlékezetes eset óta seholy sem mutatkozott, nem ismerte a kis impostort, oda menekült az öreg világfi. Sokszor menekült biz a szép asszonyhoz ő méltósága, de a világ erről semmit sem tudott.

És ime, ott — abban a barátságos zugban is evvel fogadták:

— Miért eresztette el a kis Alit?

Ő méltóságát elfutotta a méreg.

— Ugyan mondja meg hát — vetette oda ideges mozdulattal — mit szerettek az asszonyok azon a cingár legényen?

A szép asszony mosolyogva hajtotta az öreg világfi füléhez és úgy susogta bele:

A titoktartást . . .

Vass L.

a választmány, hogy az olasz borvám felemelése tárgyában felirat intéztessek a kormányhoz.

Perlak és Ottok községek egyesítésével a község nevéül a bizottság Perlakot javasolja.

Nagykanizsa r. t. város képviselőtestületének Franz Lajos villamvilágítási vállalkozó bírságolása tárgyában hozott határozatát javasolja, hogy az oldassék fel s illetékes intézkedésre a vármegye alispánjának hatáskörébe utaltassék.

A balatonfüredi Erzsébet szeretetház jövő évi segélyezésére a megyei közművelődési alaptól 600 korona kiutalványozását javasolja a közgyűlésnek a választmány.

Felsőszemenyéről a Kisesernecen át és Novakovecz községből a komphoz vezető két községi közlekedési dülő utnak a törvényhatósági utak hálózatába való felvételét a választmány nem javasolja.

Elfogadásra ajánlja a választmány a közgyűlésnek: az utkaparók szerszám szükségletének általánosítása tárgyában alkotott szabályrendeletet, Zalaszentgrót, Becsehely községnek ingatlan szerzése, Egyeduta községnek haszonbérlet megkötése, Letenye községnek ingatlan szerzése, Kerkaszentmiklós községnek községi közút építése, a galsai körjegyzőséghez tartozó községeknek a körjegyző fizetésének felemelése, a murakereszturi körjegyzőséghez tartozó községeknek a körjegyző részére irnoktartás címén évi 200 K általános összegnek megállapítása tárgyában hozott képviselőtestületi határozatait; továbbá Öreghegy, Cziczelle, Kishegy, Imrehegy, Öreghegy, Öreg- és Kisbádihegy, Ferenchegy és a lentii hegyközség rendtartási szabályzatát, Zalaegerszeg r. t. városnak a város tulajdonát képező ingatlanoknak szabadkézéből történt eladására vonatkozó képviselőtestületi határozatát, a szentadorjáni körjegyzőséghez tartozó községeknek a körjegyzői lak építési költségeinek fedezése céljából pótdó kivételése, Becsehely községnek a fogyasztási adókezelési jutalék hovaforrdítása, Csáktornya községnek törzsvagyron elidegenítése, Dobronak községnek vásártartási jog és földterület megvétele, Bak, Boczföld és Sárhida községeknek a gazdasági munkás- és családbetegségélyző pénztári tagsági díjak megfizetése, Hotticza községnek a dolnamiriscei dülőre vezető ut megvétele, Becsehely községnek a községi szervezési szabályrendelet módosítása, Pacsa községnek a közbághidon fizetendő díjak megállapítása, Murakirály községnek községi földbér törlése tárgyában hozott képviselőtestületi határozatait.

Szatmármegye törvényhatóságának az ujone létszám felemeléséről szóló két törvényjavaslat elvetése iránt hozott határozatát a választmány pártolásra ajánlja, valamint ez ügyben az országgyűléshez felirat intézését javasolja.

Tapolca nagyközségnek a zene-engedélyek után szedhető díjakról és a kötelező piaci mérésről alkotott szabályrendeletét, a tapolcai járás területén megállapított bérkocsi viteldíj szabályzatot, valamint módosítással Tapolca piaci helypénz szabályzatát megerősítésre ajánlja a közgyűlésnek.

Alsólendva nagyközségnek a peronospora elleni kötelező védekezésről alkotott szabályrendelete értelmében befolyt büntetéspénznek viharágyuk fenntartása- és kezelésére való fordíthatása tárgyában beadott kérelmét pártolólólag terjeszti a közgyűléshez.

Sárszeg, Csáktornya, Orehovicza, Cséb, Alibánfa, Keszthely, Sümeg, Kehida, Zalakappany községeknek községi pótdó törlése tárgyában hozott képviselőtestületi határozatait jóváhagyásra ajánlja.

Tormafield községnek ingatlan telekkönyvi kiigazítása tárgyában hozott képviselőtestületi határozatát véleményezését végett a tisztii főügyésznek kiadatni javasolja.

Tapolca nagyközségnek a községi szervezési szabályrendelet módosítása, valamint a községi jegyző fizetése és lakbérének felemelése tárgyában hozott képviselőtestületi határozatát megsemmisíteni javasolja.

Vaspör község kérelmére a választmány javaslata, hogy a regale kötvénynek csak a kamatait használhassa fel.

Felsőszemenye községnek községi ingatlan telekkönyvi kiigazítása tárgyában hozott képviselőtestületi határozatát megsemmisítésre ajánlja.

Kerkaszentmiklós községnek képviselőtestületeinek feloszlata tárgyában előterjesztés intézését javasolja a belügyminiszterhez.

Örömmel adja értésére a közgyűlésnek a választmány a zagrábi érseknek a törvényhatóság

részéről hozzáintézett megkeresésre adott abbeli választát, hogy a muraközi népnél kint levő templom-pénzek bevonására vonatkozólag tett rendeletet nem vonhatja vissza, amennyiben az érseki hivataltól ily irányú rendelet ki sem bocsátatott.

A Dömefföldön megtartott bíróválasztás ellen beadott felebbezést elutasítani, ellenben a nagy-lengyeli bíróválasztást megsemmisíteni javasolja az állandó választmány, valamint Kóth község képviselőtestületének az éjjeli őri szolgálat tárgyában alkotott szabályrendeletet.

Esztergál község képviselőtestületének a község italméresi kötvénye tulajdonjogának megállapítása tárgyában hozott határozatát, továbbá módosításal az alsószidi birtokosság szervezési szabályrendeletét az állandó választmány elfogadásra ajánlja.

### A községi és körorvosok mozgalma.

A zalavármegyei orvosszövetség mozgalmat indított a községi és körorvosok helyzetének javítása érdekében.

Küldöttség járt Dr. Jankovich László gróf főispánál és Csertán Károly alispánál, hogy őket az orvosok törekvéseinek pártolására felkérjék.

A küldöttség meleg és rokonszenves fogadtatásra talált.

Az orvosszövetség emlékiratot dolgoztatott ki, amelyet a vármegye törvényhatósági bizottságához terjesztettek fel. Ez az emlékirat még csak a jövő februári közgyűlésen kerül érdemleges tárgyalás alá.

Az orvosok kérelme, — amint azt az alább közölt emlékirat feltárja — méltányos, jogos. A változott életviszonyok az orvosokkal szemben is tekintetbe veendőek s ez elől nem térhetnek ki a községek sem, amelyek az orvosok díjazására vannak kötelezve.

Bővebben akkor foglalkozunk evvel a kérdéssel, ha majd az orvosok óhajta a megvalósítás stádiumában lesz; ezuttal csak a megszívlelésre méltó memorandumot közöljük:

#### Tekintetes Törvényhatósági Közgyűlés!

Az Országos Orvos Szövetség zalavármegyei fiókszövetsége, a megye összes községi és körorvosai nevében, kik a közegészségügyi szolgálat legsúlyosabb terhét viselik, mély tisztelettel és bizalommal fordul a tekintetes törvényhatósági közgyűléshez azon kérelemmel, hogy az alább felhozott és részletesen megokolt érveinket úgy méltányossági, mint vitális érdekből elfogadni és teljesíteni méltóztassék.

Kegyességek a községi és körorvosoknak, a közel 30 év óta megállapított 700 korona fizetését 1000 koronára emelni; méltóztassék továbbá az eddigelé 400 koronában megállapított uti általányt 50%-os emelésben részesíteni, vagyis az eddigi 400 korona helyett 600 koronát megszavazni, végül a községi és körorvosokat természetbeni egészséges lakás kiszolgáltatásában részesíteni, illetőleg az azon természetbeni lakásnak megfelelő évi lakbérilletményt részökre megállapítani.

A Zalavármegyei orvosi Fiókszövetséget ezen kérelem előterjesztésére a következő okok készítetik:

Vármegyénk községi és körorvosai jogosan kifogásolják, hogy a mai viszonyok között is még mindig abban a fizetésben részesülnek, mint 25—30 év előtt, a mikor a megélhetési viszonyok sokkal kedvezőbbek voltak, s a mikor a mellékgyakorlat utáni jövedelem a nép és egész társadalom gazdasági és vagyoni viszonyainak megfelelően, bőven kárpótolta csekély fizetésüket.

A tapasztalat azonban azt mutatja, hogy a folyton rosszabbodó közgazdasági viszonyok nemcsak az ipar és kereskedelem terén, hanem az intellektuális elem szabad kereseti pályáján is természetszerűen éreztetik hatásukat, s aki nyitott szemmel nézi a társadalom mai átalakulását, kell, hogy meglássa ebben az orvosi rends elsősorban a községi meg körorvosoknak vergődését, miként sülyed azoknak anyagi helyzete, jóléte és existenciájának biztonsága.

Azonkívül dacára annak, hogy a legközelebbi multban úgy az állam, mint a vármegye is dícséretes önzetlenséggel rendezte a köztisztviselők fizetésjavítását, a községi meg a körorvosokra, akik pedig szintén a köztisztviselők cate-

goriájába tartoznak, sem az állam, sem a megye nem gondolt, nem segített, s ezek kenyérkereseti pályájukon nemcsak nagyobb küzdelmek között élnek mint azelőtt, hanem családjuk egzisztenciáját is nehezebben tudják biztosítani, mert a többi pályával szemben egészen magukra vannak utalva.

Ez az elhanyagottság okozza azt, hogy oly nagy a nyomor a keresetre képtelen orvosok és családjaik, meg hátramaradottak körében, hogy mint azt a budapesti Orvosi kör ez évi jelentésében olvassuk, a segélyért folyamodó orvos özvegyek között nagy számban vannak mosónők, szakácsnők, kulesárnők stb.

Megdöbbenő képét nyújtják elénk »Magyarország vidéki orvosainak keresete« című 1900. évi statisztikai adatok, amelyeket Grosz Emil budapesti egyetemi tanár állított össze, a melyekből a következőket olvashatjuk: „A községekben élő orvosok 75 %-ának nincs 4000 korona összes orvosi keresete, sőt a 44%-nak még 3000 koronája sincs, 12%-nak még épenséggel 2000 koronánál is kevesebbje van. Csak 20%-nak van természetben lakása, legtöbbször 200—600 korona lakásbért fizetnek. 8% 200 koronánál kevesebbet, 30% fizet 200—400 koronát, 17 1/2% 400—600 koronát, 6% 1000 koronát, 7% 1000-nél többet; 22% kénytelen 800—1000 korona költséggel kocsit tartani, uti átalányukra pedig valamennyien ráfizetnek.

Mindezekből világos, hogy a vidéki orvos szegénységének, a községi és kórorvosok siralmas helyzetének oka a fixumok csekélyisége, a látogatási díjak minimális összege, (például a bánokszentgyörgyi kórorvos kiszállási díja 1 K 40 f), az előre menetel és a nyugdíj jogosultságnak hiánya. S ilyen viszonyokkal küzd ma Magyarországon 3000 orvos. Szükségesnek tartjuk még megemlíteni, hogy a legtöbb községi és kórorvos lakás viszonyai olyanok, hogy míg egyrészt egyáltalában nem bírnak megfelelő lakással, másrészt megfelelő lakásért házbér fejében néhol egész évi fizetésüket, vagy legtöbbször évi fizetésüknek legnagyobb részét arra fordítják.

Az az ellenvetés merülhetne fel, hogy ezen előterjesztésünk nem időszerű, mert míg egyrészt az államosítás eszméje a közel jövőben a megvalósulás stádiumába fog lépni, addig másrészt éppen a rossz közgazdasági viszonyok miatt nem lehet a népességre és a községekre újabb terheket róni. Erre nézve bátrak vagyunk a következőket szíves méltatásukba és figyelembe ajánlani.

Mikor a közigazgatás államosításának terve már több évvel ezelőtt szőnyegre került, az alapeszmék kidolgozva, annak a gyakorlatba való átültetése felett a kormányférfiak tanakodtak, akkor a közegészségügy államosítását azzal egyidejűleg és kapcsolatosan nem tartották egyelőre kivihetőnek, vagy legalább is oly sürgősnek, hogy ezzel az állam kasszáját tulságosan megterheljék. S míg a közigazgatás egyéb ágainak államosítását már évek óta, évről-évre várjuk, de még mindig késik, addig a belügyminiszter ur O Nagyméltósága a múlt év október havában a nála tisztelgő Országos Orvosi Szövetség küldöttségének a községi és kórorvosi intézmény államosítására vonatkozó tervezetről kijelentette, hogy most még csak általános elvek megállapításáról van szó, ezen elvek megállapítása sem várható a közel jövőben, de igéri, hogy megállapításuk esetén nagyon szívesen megküldi szövetségünknek azt a részt, amely a közegészségügyre, különösen az orvosokra vonatkozik.

Látni tehát ebből, hogy az esetleges államosításra még igen hosszú ideig kell várunk.

A mi a másik ellenvetést illeti, legyen szabad megjegyeznünk azt, hogy az állam a legutóbbi években igen nagy terheket vett le a községek válláról egyrészt az állategészségügy államosításával, másrészt pedig az országos betegápolási törvénnyel.

Míg azelőtt ugyanis az állati járványok és fertőző kórok fellépése alkalmával az állatorvos díjazása, fuvar stb. a községek, illetve a népesség kasszájából fizettetett, addig azt ma az állam fizeti; míg azelőtt a községi szegények, elhagyottak és dajkaságba adott törvénytelen gyermekekről a községek tartoztak gondoskodni, ezt ma az állam veszi tartozásba nagylelkűen a saját terhére, felmentve ez által a községeket oly óriási kiadásoktól, amit némely község alig bírt meg. S míg eddig a községeknek 3—4, legfeljebb 8—10 szegénye volt, a kiknek a gyógykezelését a kórorvos tartozik ellátni, addig ma

ez a szám majdnem mindenütt megtízszereződött. Így hogy csak egy példát hozunk fel: Zalaegerszeg városában két évvel ezelőtt volt 60—65 szegény, ma a hivatalos kimutatás szerint van 480 ilyen szerencsétlen család.

Azonkívül a közegészségügy javítását célzó töménytelen sok miniszteri, közegészségügyi s megyei szabályrendelet adatott ki a legutolsó években, milyenek: a statisztikai adatoknak, a baleseteknek kötelező részletes bejelentése, az összes italméréssel foglalkozóknak rendszeres évnegyedenkénti ellenőrzése, az élelmiszerek felülvizsgálása, a csepplőgépek, ipari telepek, tejgazdaságok időnkénti megvizsgálása, a községekben letelepedett idegenek, a szabadságot katonák, a cselédek, s a sokszor néhány száz számra menő aratóknak és iskolás gyermekeknek ellenőrző szemvizsgálata, a hulla boncolást elrendelő megyei szabályrendelet, mindmennyi sok és új terhet ró a községi meg kórorvosokra minden recompensáció nélkül.

A fuvar általános felemelésének indoka pedig abban leli magyarázatát, hogy a legkönnyebben bejárható közegészségi kör látogatása is havonta legalább 4 egész napot vesz igénybe, napi tíz K fuvardíjjal, ez egy évben kitesz 48 fuvar, vagyis összesen 480 koronát. Ebbe azonban nincs beleszámítva a járványok, fertőző kórok alkalmával és a himlő oltáskor és rendőri esetekkor teljesítendő fuvarok, amelyek szintén kitesznek évente átlag 15—20 külön fuvar.

Hogy vidéken illetve falun a jó egészségügy legelső feltétele az orvosoknak megfelelő anyagi ellátása, azt ma a nem orvosi tényezők is már elismerik. Mert célszerű és a körülményekkel kissé számot vető, tehát a célon túl nem lövő egészségügyi intézkedésekkel nagyon sokat javíthatni ugyan a népesség egészségi viszonyait, de ehhez a szenvedő beteg élete és egészsége felett gondosan őrködő orvos szükséges, akinek nyugodt, a megélhetés gondjaitól nem zaklatott kedélyre van szüksége, hogy a betegágnál egyformán zavartalan hangulattal s elfogulatlan munkakedvvel felelhessen meg nehéz hivatásának, a hol a jelenségek gyors felfogására, egybevetésére, minden apróság mérlegelésére és biztos ítéletre van szükség, már pedig, hogy éppen az anyagi gondok milyen befolyással vannak mindenkinek, s így az orvosnak is lelkiállapotára, munkakedvére, tudományos és a korrall haladni kívánó törekvéseire, azt nem kell bizonyítanunk.

Midőn ezen kérelmünket a tekintetes törvényhatósági közgyűlés elé vagyunk bátrak terjeszteni, erősen él bennünk az a tudat, hogy a közgyűlés és a tekintetes bizottság minden egyes tagja átérzi annak az igazságát, hogy a közegészség a közjó egyik legfontosabb tényezője és ennek a szolgálatában álló egyének csakis ugy teljesíthetik önzetlenül és lelkiismeretesen kötelességeiket, ha a viszonyok szigorú mérlegelésével fáradozásuk legalább némileg, a mai kor nehéz megélhetési viszonyainak megfelelően elismerésre talál, ezen biztos tudatban kérjük a tekintetes törvényhatóságot, legyen kegyes felterjesztésünkben összefoglalt méltányos és tiszteletteljes kérelmünknek helyt adni.

## Soproni kereskedelmi és iparkamara köréből.

### I.

A m. kir. államvasutak szombathelyi üzletvezetősége kavics, mész, téglá, faggyu és vesszőseprők szállítására hirdet pályázatot.

Az ajánlatok, amelyek egy vagy három évre szólhatnak, legkésőbb f. évi december hó 30-án d. e. 10 óráig nyújtandók be.

A részletes hirdetmény kamaránknál megtekinthető.

### II.

A győr—sopron—ebenfurti vasut soproni üzletigazgatósága 620 drb (87.3 köbméter) különféle méretű tölgy-váltótalpfa szállítására hirdet pályázatot.

Az ajánlatok folyó évi december hó 15-ig nyújtandók be.

Sopron, 1902. évi december hó 2.

A kerületi kereskedelmi és iparkamara.

## Hirek.

**Ev. ref. isteni tisztelet.** F. évi december hó 7-én d. e. 10 órakor a felső-kereskedelmi iskola rajztermében ev. ref. isteni tisztelet lesz, amelyen Dezse Dániel ev. ref. lelkész fog egyházi beszédet mondani.

**A vármegyei közegészségi bizottság** f. hó 1-én Zalaegerszegen dr. Haudek Ágoston bizottsági elnök elnöklésével ülést tartott, amelyen tárgyalta a zalaegerszegi közkórháznak ötven elmebeteg befogadására kibővítését, illetve a közkórházzal kapcsolatban egy 50 elmebeteg befogadására alkalmas kórház építését. Az ügyre vonatkozólag a szükséges felvilágosításokat dr. Hány István vármegyei t. főorvos adta meg, aki a szükséges terveket és költségvetést Morandini Tamás zalaegerszegi építőmesterral készítette el, s amely költségvetés szerint a szükséges telek, építés, berendezés költsége mintegy 110.000 K-át tesz ki. A bizottság 50 elmebeteg számára a közkórház kibővítésének tervét elfogadta s ily értelemben keresi meg a vármegye törvényhatósági bizottsági közgyűlését.

**Gyászhir.** A kérielhetetlen sors férfikórának delén döntötte sirba vármegyénk közéletének egy derék alakját: Bezerédj László kiscsörbői földbirtokost. 41 éves korában hunyt el hosszú szenvedés után s korai halála pótolhatatlan irt hagyott szerető hitvesének s két kis fiának szívében. Ravatala mellett részvételt állunk; a hívő ember szívében is keserűség fakad: miért veszi el a gondviselés a jókat, az erőseket, a fiatalokat, a jó apát, aki még nem tölthette be szent kötelességét; a férfit, akinek kezébe egy szeretett család sorsa volt letéve. Kemény a sors esapása és nincs is más vigasztaló, mint a köny, a részvét és a mély sebeket gyógyító idő. Nyugodjék békében.

A gyászoló család a következő jelentést adta ki: Özv. Bezerédj Lászlóné szül. Tarányi Ilma a maga és gyermekei Ferenc és László nevében, ugy özv. Bezerédj Lajosné szül. Mednyánszky Gizella bárónő, valamint Bezerédj Lajos és neje szül. Lószert Mária és ezek gyermekei, és Bezerédj Sarolta férj. Chernel Antalné és férje Chernel Antal és ezek gyermekei, végül Tarányi Ferenc és neje szül. Riefel Mária bárónő és ezek gyermekei nevében fájdalomtól megtört szívvel tudatja felejthetetlen szeretett jó férjének, édes atyjának, illetőleg kedves fiának, szeretett fivérének, sógorunknak, nagybátyjuknak és vejüknek bezerédi Bezerédj Lászlónak f. 1902. évi december hó 4-én d. u. 2 és fél órakor életének 41-ik, boldog házasságának 9-ik évében hosszú és kínos szenvedés után történt halálát. A boldogult hült tetemei f. 1902. évi december 6-án d. u. 3 órakor fognak Kiscsörbőn a rom. kath. anyaszentegyház szertartásai szerint beszenteltetni és a családi sírboltban örök nyugalomra helyezni. Ez engesztelő szentmise-áldozat f. hó 6-án d. e. 10 órakor fog a kiscsörbői rom. kath. templomban a drága boldogult lelki üdvéért a Mindenhatóknak bemutatni. Kiscsörbőn, 1902. december 5. Az örök világosság fényeskedjék neki!

**Anyakönyvi kinevezések.** A m. kir. belügyminiszter a felsőlendvalakosi anyakönyvi kerület székhelyét a kerület elnevezésének megfelelő megváltoztatása mellett Alsólendvalakos községbe helyezte át; továbbá a nagylengyeli anyakönyvi kerületbe Kozma Mór segédjegyzőt, a felsőháthóti Rózsa Ferenc segédjegyzőt, a nagykapornakiba Szita Boldizsár népiszkolai tanítót, a bánokszentgyörgyibe Kossa Tihámér segédjegyzőt, a pákaiba pedig Renn Zoltán segédjegyzőt anyakönyvvezető-helyettesekké kinevezte.

**A nagykanizsai Gazdakör megalakulása.** A Gazdakör megalakítása céljából Jerfy Adolf nagyrécei bérlő felhívására szép számu közönség gyűlt egybe f. hó 1-én Nagykanizsán a város háza nagytermében. A megjelenteket Jerfy Adolf, aki a megyei gazdasági egyesület megbízásából hívta össze az értekezletet, melegen üdvözölte s tekintettel a szép érdeklődésre, indítványozta, hogy a gazdakör megalakulása legyen az értekezlet tárgya, melynek vezetésére az értekezleten jelen volt Hertelendy Ferenc országgyűlési képviselő, a megyei gazdasági egyesület fardadhatlan buzgalmu elnöke, kérsék fel. Az indítvány általános helyesléssel találkozott, mire Hertelendy Ferenc elfoglalván az elnöki széket, kifejti részletesen az okokat, amelyek alapján a megyei gazdasági egyesület kívánatosnak tartja Nagykanizsán gazdakör alakítását Nagykanizsa és



zett minősültséggel egyenlő értékűnek tekintendő ép úgy, miként ez a 6 gymnasiális osztályt végzett 3 évi gyakornokoskodás után gyakornoki vizsgát tett gyógyszerészekre nézve szabályul kimondatott.

**Orvosi körökben** már rég ismert tény, hogy a *Ferencz József keserűviz* valamennyi hasonló vizet, tartós hashajtó hatása és említésre méltó kellemes ízénél fogva, már kis adagban is tetelesen felülmulja. Kérjünk határozottan Ferencz József keserűvizet.

**Andrásnapi vásár.** A f. hó 1-ére esett országos vásárunk nem sikerült úgy, mint azt sokan remélték. Pedig az idő elég kedvező volt. Az állatvásárra is kevesebb állat került, mint máskor. A zsb vásár pedig csak úgy tátongett az ürességtől. Sem eladó, sem vevő nem volt. Alig láttunk közönséget a sátrakban. Persze rossz volt a termés, kevés a pénz a népnél; s így kereskedőink és iparosaink reményeinkben nagyon esatlakoztak. Az állatvásárra felhajtottak 32 drb. bikát, 742 drb. tehenet, 163 drb. üszőt, 819 drb. drb. ökröt, 734 drb. tinót, 349 drb. borjut, s 254 drb. lovat és esiköt, összesen tehát 3093 darabot. Ezek közül eladásra került mindössze 1305 darab. Tehát jóval kevesebb, mint a megelőző évben ugyanezen vásáron. Különös jelenség hogy azok a szeszgyárak és külföldi kereskedők, a kik más vásárokról el szoktak hozzánk látogatni ezen alkalommal nagyon gyéren jelentkeztek. Itt elmítjük meg azt, hogy a szomszédos Veszprém vármegye területén uralkodó szájsz. és körömfájás járvány miatt a hasított körmű állatoknak vásárra való hajtása a vármegye egész területén le van tiltva. Vajha ez nálunk ne következzék be, mert közzgazdaságunkat kiszámíthatlan kár érné.

**A Kathreiner-naptár 1903-ra** küldetett meg nekünk, mely ezuttal mint esinos és elegáns fali naptár jelent meg. A Kathreiner kávénak minden barátja bizonyára dolgozó asztalájának közelébe akasztja. Az a művészies kivitelű kép, amely e naptárt díszíti, minden szemlélő arcára kellemes mosolyt fog varázsolni. Egy esinos, vigkedélyű parasztleányt ábrázol, egy findza Kathreiner-kávé kezében tartva, amelynek kellemes illata jóleső érzést gerjeszt. Mosolygó arcát az élvezettől hamisan félre fordítja, mintha azt akarná mondani: „Egy findzával ez a legjavából!” Ez a felhívás mottója is a képnek. Ugy értesülünk, hogy a Kathreiner cég ezeket a esinos naptárakat minden üzletben, a hol világhírű eikke, a Kathreiner-féle Kneip-maláta kávé árúsitatják, a vevőknek ingyen osztogattatja.

**Mult hetivásár.** A mult hetivásárra felhajtottak 200 darab sertést és eladtak belőle 135 darabot. Szarvasmarha felhajtás nem volt.

**Elveszett.** Hegedüs Klára nemesapáti születési s illetőségű, helyben szolgálatban levő eseléd a mult napokban elvesztette a eselédkönyvét. Aki megtalálta, adja át a rendőrségnél.

**Vetőmagvak ára** Mauthner Ödön budapesti magkereskedő értesítése szerint Budapesten 50 kilogrammonként: *vörös heremag* 62—74 K; *lucerna* 56—58 K; *muharmag* 8—9 K; *balta-cim* 14—15 K.

**Allategészségügyi kimutatás** vármegyénk területén november hó 30-án a hivatalos adatok alapján: *veszettség*: VII., Hegykerület 1 u., Keszthely 1 u., Zalaujvár 1 u., Polgárváros 1 u., Zalaszentlászó 1 u.; *ragados szájsz. és körömfájás*: Hosztót 12 u., Megyer 1 m., Szegvár 1 m.; *ivarszervi hólyagos kiütés*: Muravid 6 u., Kutfej 4 u., Zalaövő 1 u.; *rühkór*: Nagykapornak 4 u.; *sertésorbánc*: Dióskál 1 p., Taliándörögd 3 u.; *sertésvész*: Alsólendva 7 u., Zalaujvár 5 u., Eszteregnye 11 u., Fityeház 16 u., Füzvölgy 17 u., Langviz 6 u., Szepetnek 1 u., Zalaujlak 2 u., Zalaszentbalázs 1 u., Alsópáhok 1 m., 5 u., Rezi 7 u., Sármellék 1 m., Szentandrás 1 m., Lasztonya 9 u., Szécsisziget 1 u., Tolmács 6 u., Dömeföld 12 u., Gutorföld 6 u., Kányavár 9 u., Kissziget 5 u., Lentiszombathely 1 u., Mikefa 1 u., Szetkozmadombja 2 u., Egeraracs 5 u., Nagyhorváti 7 u., Misefa 9 u., Paesa 8 u., Paesatüttős 11 u., Pötréte 5 u., Szabar 1 m., Szentmárton 7 u., Zalaapáti 6 u., 1 m., Balatonfüred 1 u., Salföld 19 u., Bak 3 u., Döbréte 4 u., Pakod 2 u., Kutfej 1 u., Zalanémetfalu 22 u.

**Téli vasúti menetrend.** *Zalaegerszegre* érkezik a) *Bobárról* 8 óra 39 p. reggel, 5 óra 45 p. d. u., b) *Csáktornyáról* 9 ó. 15 p. reggel, 8 óra 24 p.

este. *Zalaegerszegről* indul: a) *Bobára* 9 ó. 29 p. reggel, 4 ó. 12 p. déltán; a) *Csáktornyára* 4 óra 59 p. reggel, 5 óra 52 p. déltán. *Helyi közlekedés Zalaegerszeg és Zalaszentiván között*: *Zalaegerszegről Szentivánra* indul: 6 óra 30 p. reggel, 11 óra 54 p. délelőtt, 2 óra 33 p. déltán, 6 óra 15 p. este. *Szentivánról Zalaegerszegre* érkezik: 7 óra 56 p. reggel, 1 óra 17 p. déltán, 4 óra 48 p. déltán, 7 óra 25 p. este. *Szentivánról* indul: a) *Szombathely felé* 5 ó. 20 p. reggel, 7 óra 15 p. reggel, 3 óra 13 p. déltán, 6 óra 25 p. d. u., 2 ó. 17 p. éjjel; b) *Nagykanizsa felé* 7 óra 11 p. reggel, 12 óra 37 p. déltán, 3 óra 55 p. d. u., 9 óra 54 p. este, 2 óra 21 p. éjjel.

## Irodalom.

### A divat.

— A Divat Ujságból. —

Küszöbön a karácsony, az édes, titokzatos est a maga kedves meglepetéseivel. Mindenkinél, apának, anyának abban fő a feje, mivel lépje meg szeretettjét, mivel tegye emlékezetessé a szent estét. Nos, a Divat Ujság most megjelent száma okos és jó tanácsos látja el azt, a ki a maga kezemunkájával kívánja kedvessé tenni a karácsonyt. Nyolc nagy oldalon ugyanis nemcsak az asszonyok divatjáról számol be, hanem számot vetve a család minden tagjával, kedves, érdekes és nem mindennapi meglepetés szerzésre tanítja az olvasóját. A gyermekember számára való kiskabát, sapka, fiatal esti és nappali öltözéke, a családfőnek szánt sipka, hálóköpeny és más egyéb hasznos dolog nem hiányzik a Divat Ujság hasábjairól, a mely azonban nem feledkezik meg tulajdonképpen hivatásáról sem, a mennyiben olvasóinak bemutatja a farsang divatját is. Szébbnél szebb, könnyű és olesó toalett sokasága tarkítja a lapot. Az ujság, úgy látszik, nem csak a divattal foglalkozik, hanem, nagyon okosan, egyuttal arra is megtanítja az olvasót, hogy ruháját mikép készítheti el olesón jól és takarosan. Szemléltető képei utbaigazítják a járatlant is, és a ki e magyarázástól nem okosodik ki, az a szabásmintaiv tájékoztató fölvilágosítása nyomán föltétlenül el tud igazodni a szabómesterség nehéz tudományában. Színes divatképén a kelme, a szövet színének a hatását kívánja az öltözéken bemutatni a Divat Ujság, hogy ez mennyire sikerült dolog, bizonyítja az is, hogy a divat labirintusában utat nem találó magyar asszony akárhányszor ennek a nyomán indul és úgy, abból a szövegből varratja meg a ruháját. Minden jóra való háziasszonynak a legnagyobb büszkesége az, hogy az arra való helyeket a maga kezemunkájával ékesítse. Erről is gondoskodik a Divat Ujság. Kézimunkamellékletén, négy nagy oldal, remeknél remekebb kézimunkák sokasága váltakozik, de mindegyik azt a célt szolgálva, hogy mikor készíthet kedves dolgot akar eszközölni, az egyuttal sok pénzébe ne kerüljön.

A Divat Ujság minden hónapban kétszer jelenik meg. Előfizetési ára nagyon olesó: negyedévre, postán való széküldéssel, 2 K 20 fillér. Előfizetni legeészszerűbben a kiadóhivatalba intézett posta-utalványon lehet. A Divat Ujság kiadóhivatala Budapesten, VIII., Rökk Szilárd-utca 4. számú házában van.

**Mária Terézia.** 23-éves korában lépett a trónra 1740. október 20-án. A gyönyörű szép leánynak és gazdag örökösnek sokan áhították a kezére. A spanyol, orosz, bajor trónörökösök, sőt a porosz is, Fridrik; hanem a főhercegű mást választott, Lotharingia egyszerű herceget, Buda visszahódítójának unokáját, a kit politikailag csak az ajánlott, hogy állásának jelentéktelensége nem fenyegette a monarchiát külföldi befolyással. Legelső tette is tehát a szerelem apológiája. Ez a nagy nőiesség, ez védelmezte őt meg akkor is, mikor a trónkövetelőknélnek és hódítáni vágyó uralkodóknak egész légiója támadt trónja ellen. Akkor is nőiességével hatotta meg lelkes magyarjait, a mikor eléjük állt a nőiesség legszebb díszében, az anyóság koronájával homlokán. Száz meg száz kócsagos főveg szállt az ég felé és felharsant a

kiáltás: »Életünket és vérünket királynőnkért.« És e kiáltás mentette meg Mária Teréziának ingadozó trónját. Erről a gyönyörű uralkodónőről szól a Nagy Képes Világtörténet legutóbb megjelent 172. füzeté. A 12 kötetes nagy munka szerkesztője Marczali Henrik egyetemi tanár, ki egyuttal e kötet írója is. Egy-egy gazdagon illusztrált kötet ára díszes félbörkötésben 16 korona; füzeteként is kapható 60 fillérjével. Megjelen minden héten egy füzet. Kapható a kiadóknál (Révai Testvérek Irodalmi Intézet Részvénytársaság Budapest, VIII., Üllői-ut 18. sz.) s minden hazai könyvkereskedés útján havi részletfizetésre is.

**Válságos idöket** élünk. Ebben az időben egyforma kitartással alkuvást nem ismerve, folytatja hacaít az „Egyetértés“ és eszközeit, fegyvereit csak ezeknek a nagy nemzeti ügyeknek szolgálatába helyezi. Az Egyetértés egyszersmind legterjedelmesebb és legjobban értesült ujság. Vezetőcikkeit a legelső magyar publicisták írják: Eötvös Károly orsz. képviselő, Mezei Ernő, Fenyő Sándor (főszerkesztő), Szatmári Mór orsz. képviselő, dr. Pap Dávid, Kálnoki Izidor, Molnár Márton (felelős szerkesztő). Tárcarovata a legérdekesebb és a legtartalmasabb. Minden héten legalább egy egész oldalra terjedő aktuális politikai, vagy társadalmi karikatúrát közöl. A képek négy-öt színben jelennek meg. Az új előfizetők január havában ingyen kapják Eötvös Károlynak „A nagy per, mely ezer év óta folyik s ma sincs vége“ című hatalmas munkáját. Karácsonykor az Egyetértés rendkívül hatalmas számmal jelenik meg. Az ujság egész kötetre való anyagot ad tele irodalmi értékű és közhasznú dolgozatokkal. Az előfizetők a „Divat Szalon“-t is kedvezményes áron kapják. Az „Egyetértés“ előfizetési árai: Egy hónapra 3.69 K. Negyedévre 10 K. Az előfizetési pénznek (legeészszerűben postautalványon) az Egyetértés kiadóhivatalába küldendő: IV., Vármegye-utca 11 sz. Államtisztviselők, magánhivatalnokok, lelkészek, papok, tanárok, tanítók a lapot kedvezményes áron (évi 28 koronáért) rendelhetik meg.

**Magyar Könyvtár.** A Wodianer F. és Fiai kiadásában megjelenő Magyar Könyvtár novemberi sorozata ujból öt értékes számmal gyarapítja a gyűjteményt. A 306—307-ik kettős füzet Church J. A. a híres angol történetírónak Római élet Cicero korában című munkáját adja, mely könnyed, érdekes, novellisztikus formában tárja élénk az ó-kori Rómát, a legmagasabb fejlettség idejében: a császárságot megelőző években, a köztársaság bukásakor. A szerző mesterien csoportosítja és dolgozza fel az anyagot, mely Cicero beszédeiben, leveleiben és dolgozataiban van elszórva. A fordítás Szilasy Mária kolozsvári egyetemi tanár gondos kezét és tősgyökeres magyarságát dicséri. A másik kettős füzet, a német klasszikusok közül kerül ki: Goethe-nak a „Faust“ után talán a legolvasottabb drámája Egmontot kapja a kezéhez ebben az olvasó, Salgó Ernő új fordításában, mely hivatva van e nevezetes munkának régebbi, már elavult átültetéseit kiszorítani az iskolából és a színpadról. Végül befejezi e sorozat (310.) Petőfi „Ve-gyes költeményei“-t, melyeket magyarázó jegyzetekkel Balassa József látott el és Tuli Ödönnek egy sikerült képe díszít. E füzetek számonként 30 fillérjével minden könyvkereskedésben s a kiadóknál (Andrássy-ut 21.) kaphatók, a kik az egész gyűjtemény képei jegyzékét kívánatra bárkinek szivesen megküldik.

**Irodalmi jubileum.** Ritka szép ünnepet ül a Képes Családi Lapok szépirodalmi képes hetilap. Most 25 éve, hogy alapították ezen legelterjedtebb és ma is legjobb hetilapot. A jubileum alkalmából a szerkesztők: Csillag Máté és Beksics Gusztávné előnyösen választották a lapnak formáját és kiállítását. Irtak ezen számban és irnak állandóan a Képes Családi Lapok-ba: Jókay Mór, Ágai Adolf, Ábrányi Emil, Ábrányi Kornél, Hoek János, Varsányi Gyula, Rudnyánszky Gyula, Szentirmay Elemér, Prém József, Rákosi Viktor, (Sipulusz), Beksics Gusztávné, Beniczky Bajza Lenke, Forinyák Gyuláné, Tutschekné stb. A Képes Családi Lapok az egyedüli egészen családi lap, melynek egy művelt család asztaláról sem volna szabad hiányozni. A Képes Családi Lapok előfizetési ára: Egész évre 12 korona, félévre 6 korona, negyedévre 3 korona. A jubileum emlékére minden előfizető egy szép regényt kap ajándékba a kiadóhivataltól Budapest, VI., O-utca 12.

**Szentistván uralkodásának története** a legfontosabb fejezete a magyar történelemnek. A előkészítésnek, a jövő alapvetésének ezt a nagyszabású munkáját ismerteti Acsády a Magyar Birodalom Története című munkája 3-ik és 4-ik füzetének legnagyobb részében. Ismerteti úgy, hogy még a magyar történelemben nem egészen járatlan is meglepetve fogja Acsády fejtegetéseit, elbeszélését olvasni. Egészen új világításban tűnik fel bennük István és új világításban a munka, a mit végzett. A szent király alakjáról eloszlatja azt a misztikus ködöt, a melybe a későbbi krónikások és a legenda burkolta. Jámbornak, de a mellett erősnek, hősnak, hajlíthatatlannak rajzolja és valóban csak ilyen lehetett az az uralkodó, ki pápával és német császárral szemben annyira meg tudta óvni a fiatal magyar állam függetlenségét. Valóságos történeti regény hatását teszi Acsády elbeszélése, a nélkül, hogy egy pillanatra is eltávolodnék az objektív történetírás teréről. Szinte nehezebbé esik az olvasónak, hogy hirtelen megszakad az elbeszélés fonala és hogy a jövő füzet megjelenéséig kell várnia. Ha azok is az előbbieken színvonalán maradnak — és bizonyára maradnak — úgy megjósolhatjuk, hogy Acsády munkája lesz a magyar történeti litteratura legnépszerűbb terméke.

## Figyelmeztetés

a postát igénybe vevő közönség érdekében.

A karácsonyi posta csomag forgalom fokozott mérvben veszi igénybe a postai alkalmazottak tevékenységét s oly rendkívüli mérvet szokott ölteni, hogy ha a fennálló postai szabályok a közönség által szorosan nem tartatnak be, a kir. posta a legkiterjedtebb intézkedések és a legnagyobb erő megfeszítés dacára sem volna képes a közönség minden igényének eleget tenni, ennek következtében a közönség maga szenved kárt, ha küldeményeik vagy nem érkeznek meg rendeltetésük helyére, vagy ha megérkeznek, nem kézbesíthetők; vagy végre, ha kézbesíthetők is, a tartalom meg van sérülve, romolva, stb.

A tapasztalat azt mutatja, hogy a szabályoknak a közönség részéről való pontos betartása a csomag sorsát biztosítja, ennél fogva a postát igénybe vevő közönség figyelmébe a következőket annál nyomatékosabban ajánlom, mert ezeknek figyelmen kívül hagyása az államkincstárnak kártérítési kötelezettségét megszünteti.

Minden egyes küldemény a tartalomnak megfelelően, de minden esetre jó anyaggal és tartósan csomagolandó.

Élelmi szerek, játékok, gyümölcs, szövet, kalap, ruha, fehérnemű külön-külön csomagolandó.

Ezüst és aranyeműeket, továbbá pénzt a fennebb felsorolt tárgyakkal együvé csomagolni nem tanácsos, mert esetleges kártérítésnél figyelembe nem vétetnek s már a nyomozásnál is a tényállás kiderítését hátráltatják.

A csomagoknak általában úgy kell göngyölvé lenni, hogy egyrészt a göngyölet (burkolat) a küldemény tartalmát külső befolyás ellen megvédje, illetőleg hogy tartalmukhoz a burkolat és a pecsétek megsértése nélkül hozzáférni ne lehessen, más részt, hogy a tartalom más küldeményeken szállítás közben kárt ne tehessen.

A csomag tartalmának minősége, természete a hosszabb vagy rövidebb ut a vizen, vagy szárazon, vasuton vagy kocsin való szállítás majd egyszerűbb, majd erősebb és tartósabb csomagolást igényel.

Ehez képest: **Jelentékenyebb értékű tárgyak**, kivált ha nedvesség, dörzsölés, nyomás vagy ütés által könnyen megsérülhetnek pl. csipkék, selymek, stb. és oly küldemények, melyek nagyobb távolságra és kivált tengelyen szállítottak, értékük, terjedelmük és súlyukhoz képest megfelelő módon közönséges, vagy fonákjával kifelé fordított viaszos vászonba, bőrbe, szükség esetén vászonnal körülburkolt dobozba teendő és jól körül kötözendők, vagy jó szerkezetű erős faládába csomagolandók.

**Ékszeresek, drágaságok** tokban elhelyezve, azon felül vászonnal körülburkolt erős fadóbozba vagy faládáscskába zárva és jól körülkötözve és lepecsételve adandók föl.

**Csekélyebb értékű tárgyak** csomagolásához, ha azok nedvesség, dörzsölés, nyomás, vagy ütés által egykönnyen nem sérülhetnek meg, elégsé-

ges, ha jó minőségű és több rétegű csomagoló papírba burkoltatnak és egy darabból álló erős zsineggel többszörösen körülkötöttek.

**Csomagolás nélkül** csak bezárt utazó táskák, bőröndök, jól abroncsolt hordók, erős beszegezett ládák, továbbá már nem vérző egy-egy darab vad adható föl. Több drb. vad pl. nyul, fácán, fogoly stb. csakis csomagolva adható postára.

**Bécs városba s annak kerületeibe** szóló hal küldemények göngyöletére könnyű felismerés céljából egy negyedréte vörös papiros ragasztandó s a címzett lakásának pontos megjelölésére (kerület, utca neve, házszám, emelet, lakásszám) annál inkább kell kiváló gondot fordítani, hogy az ily gyors romlásnak alá vetett küldemények lehetőleg gyorsan kézbesíthetők legyenek. A kosarakba helyezett tisztított szárnyasokat tartalmazó küldemények címiratát úgy kell alkalmazni, hogy a leszakadás lehetősége kizárassék s e célból legcélszerűbb, ha azok címiratát kereszt-kötésekkel a kosárra köttetik, vagy pedig a címirat fatáblácskára ragasztatik vagy iratlik s a címtáblácska sodronnyal, vagy erős zsineggel mindkét végénél fogva a csomaghoz tartósan hozzákötöttek, hogy a szállítás alatt a cím ne szakadhatson. Ily csomagokat célszerű még egy második címkével is ellátni, hogy azon esetben, ha az egyik leszakadna, a kézbesítés mégis akadálytalanul eszközölhető legyen. Hogy főleg a romlandó tartalmú küldemények kézbesíthetése minden eshetőséggel szemben biztosíthatassék, célszerű egy címirat másolatot a küldeményekbe legfelül elhelyezni azon célból, hogy a küldeményre alkalmazott címirat leszakadása esetén is, a bizottsági felbontás alkalmával a címzett megállapítható s a küldemény bízbesíthetőség. A burkolat összefoglalása végett a küldeményre különösen a varráásra, illesztésre és zsinegre annyi pecsétet kell alkalmazni, a hány elégséges arra, hogy a küldeményt a pecsétek megsértése nélkül fölbontani ne lehessen. A pecsételésre egyáltalán csak jó minőségű, erős, tartós pecsétviaszt szabad használni. Vignetták csak a csekély értékű küldemények lezárására használandók. A ki rossz minőségű pecsétviaszt használ, mely könnyen leválik, annak következményeit maga viseli. Különösen elengedhetetlen feltétel az, hogy valamennyi pecsét, úgy a küldeményen, mint a szállítólevélen egy és ugyanazon pecsétviasz és vésett pecsétnyomó használtassék. Minden csomaghoz szállítólevél szükséges, melynek a csomagra irt összes cím adatokat kell tartalmaznia. A címzés a szállítólevél adataival egybehangzóan tisztán, olvashatóan és tüzetesen (vezeték és keresztnevé, társadalmi állás, lakhely, község vagy puszt, vármegye, utca, házszám, emelet, ajtószám) magára a csomag göngyöletére irassék, hogy a címzett, főleg ha a küldemény nagyobb városba szól is, könnyen és késedelem nélkül feltalálható legyen. Ha a göngyöletre írni egyáltalán nem lehet, ez esetben azon papírlapot, melyre a cím írva van, nem csak a széleivel, hanem egész lapjával kell a csomagra és pedig mindig az azt összekötő zsineg alá ragasztani.

Füddolog, hogy a cím oly szabatosan, tisztán és olvashatóan legyen magán a csomagon lehetőleg jó nagy betűkkel kiírva, hogy a címzett azonossága és tartózkodási helyére nézve minden kétséget kizárjon s a helyes irányítás céljából az első pillanatra a rendeltetési hely kivehető legyen. A Budapest és Bécs fő- és székvárosokba szóló élelmi szerek tartalmú küldemények fogyasztási adó alá esnek. A bor- és húsfélel tartalmúak pedig bárhova szóljanak, utólagosan fogyasztási adóval terheltetnek; szükséges tehát, hogy a szállító levélen és csomagon a fogyasztási adó alá eső küldemény minősége és mennyisége kilogramm, darab, vagy liter szerint megjelölve legyen (például 1 pulyka, 2 kg. szalona, 3 kacska, 2 kg. ózhus stb.) mert különben a küldemény a rendeltetési helyen megadóztatás céljából felbontatik, mi a kézbesítést felette késlelteti.

Aranyat, ezüstöt, pénzt, ékszert és drágaságokat tartalmazó küldeményeknél címet, mindig a göngyöletre (vászonra vagy faládára) kell írni. Gyorsan romló tárgyakkal szükséges, hogy a záradék: »gyorsan romló«, törékeny tárgyakkal pedig a záradék »törékeny« vagy a szokásos palack alatt szembetűnőleg kitéssék.

Végre még felemlítem, hogy a torlódás lehető csökkentése céljából, de még azért is, hogy a küldeményeket még az nap biztosan tovább küldeni lehessen, igen kívánatos, hogy a kül-

demények feladása a délelőtti időben történjék, a célból intézkedtem, hogy kerületem nagyobb hivatalainál f. év december 20—24-ig bezárólag a küldemények a déli órákban is felvéssenek. Pécs, 1902. november 28. *Posta- és távirat igazgatóság.*

## Piaci árak a legutolsó hetivásáron 50 kilogrammonként

	minőség szerint	Kor.-tól	Kor.-ig
búza		7.—	7.10
rozs		5.80	6.20
árpa		5.20	5.60
zab		6.—	6.20
lóher		50.—	55.—
burgonya		—	—
tengeri		5.50	6.50
bükköny		5.50	6.20
hajdina		—	—
fehérbab		8.—	8.50
tarkabab		6.—	6.50

**Henneberg-selyem** — csak akkor valódi, ha közvetlenül tőlem rendelik — bluzokra és ruhákra fekete, fehér és színes 60 krajcártól 14 frt 65 krajcárig méterenként. Mindenkinek bérmentve és vámmentesen házhoz szállítva. Minták postafordultával. — Schveizba küldött levelekre kétszeres bélyeg ragasztandó. *G. Henneberg* es. és kir. udvari szállító selyemgyára Zürichben.

## Nyilt-tér.\*

# Ferenc József

# keserűviz

az egyedül elismert kelles izű természetes has-hajtószer.

Felelős szerkesztő: dr. Csák Károly.  
Társzerkesztő és kiadó: Udvardy Ignác.

# NEM

## VÉGELADÁS,

de régibb keletű szövetek és kendők fél és negyed áron való elárúsítása megkezdődött a **Schütz** áruházban.

9477 szám tkv. 1902.

### Árverési hirdetményi kivonat.

A zalaegerszegi kir. törvényszék, mint tkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy *Luka József és neje Vörös Rozsi* végrehajthatónak *néhai Kováts Elek örökösei* végrehajtást szenvedők elleni árverési ügyében a végrehajthatók kérelme folytán az újabb árverés *Fábián József, Vozár Mária, Major Istváné, Szabó Flóri, Fitos Mihály* késedelmes árverési végők ellenében a zalaegerszegi kir. törvényszék területén levő, a dóbrétei 825. számú tjkvben Kováts Elek tulajdonánál felvett következő ingatlanokra: † 724/c hrszám alattira 205 korona, † 853/a hrszám alattira 5 korona, † 744/a hrszám alattira 24 korona, † 922/c hrszám alattira 139 korona, † 861/a hrszám alattira 38 korona; — II. a dóbrétei 118. sz. tjkvben † 630. hrszám alattiból Kováts Elek  $\frac{1}{3}$ -ad rész jutalékára 25 korona; — III. a kökényesmindszenti 109. sz. tjkvben † 205. hrsz. alattiból ugyanannak  $\frac{1}{3}$ -ed rész jutalékára 75 korona ezennel megállapított kikiáltási árban az árverés elrendeltetik és hogy a fenebb megjelölt ingatlanok az **1902-ik évi december 30-ik napján d. e. 10 órakor Dóbrétén** a község házában megartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is el fognak adatni.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis 20 K 50 f, 50 f, 2 K 40 f, 13 K 90 f, 3 K 80 f, 2 K 50 f, 33 K-t készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-c. 48. §-a alatt jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt I. M. r. 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. LX. t.-c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság. Zalaegerszeg, 1902. évi november hó 3.

Rutich, kir. tszki bíró.

### Szőlővesszők eladása.

Eladok 10 ezer darab I. oszt. jól beérett s ekként fás ojtásnak is teljesen megfelelő amerikai „*Riparia portalis*” sima szőlővesszőt.

Ugyanezen fajtából II. oszt. 10 ezer darab is eladó.

Zalaegerszeg, 1902. dec. hó.

**Farkas Ferenc**  
Telek utca 16—18. sz.

ad. 8571/tkv. 1902.

### Árverési hirdetményi kivonat.

A zalaegerszegi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a *zalavármegyei takarékpénztár* végrehajthatónak *Horváth Lajosné Gergály Anna* végrehajtást szenvedő elleni 254 korona tőke követelés és járulékai iránti végrehajtási ügyében a zalaegerszegi kir. törvényszék területén levő, a Horváth Lajosné szül. Gergály Anna tulajdonát képező s a majosfai 1 sz. tjkvben felvett következő ingatlanokra és pedig: a 10/b hrszámú ingatlanra 246 korona, 39/a hrszámú ingatlanra 218 K, 46/a hrszámú ingatlanra 11 korona, 46/c hrszámú ingatlanra 131 korona, 47/b hrsz. ingatlanra 85 korona, 50/a hrsz. ingatlanra 448 korona, 51/a hrszámú ingatlanra 286 korona, 54/a hrsz. ingatlanra 412 korona, 55/a/2 hrszámú ingatlanra 353 korona, 65/b hrszámú ingatlanra 30 korona, 68/b hrsz. ingatlanra 131 korona, 55/b hrszámú ingatlanra 60 korona ezennel megállapított kikiáltási árban az árverés elrendeltetik és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az **1903. évi január hó 23-ik napján d. e. 10 órakor Majosfa** község házában

megartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis 24 K 60 f, 2 K, 11 K, 1 K 40 f, 8 K 50 f, 4 K 50 f, 3 K, 4 K, 35 K 50 f, 3 K, 13 K, 6 K-t készpénzben, az 1881. LX. t.-c. 48. §-a a. jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt I. M. rendelet 8. §-ában kijelölt

óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. évi LX. t.-c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni

A királyi törvényszék mint tkvi hatóság. Zalaegerszeg, 1902. évi október 7-én.

Rutich, kir. tszki bíró.

## ALFA SEPARATOR

RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

### Tejgazdasági Gépgyár

BUDAPEST,

V., Bathory-utca 4.

GYÁRTELEP:

Petneházy-utca 8—10.

Szállít: mindennemű tejgazdasági gépeket és eszközöket.

Tejszövetkezetek és tejfeldolgozó telepek berendezése.

Tejgazdasági telepek ujjaszervezése.

Díjtalan tanácsadás minden tejgazdasági kérdésben.

Alfa Separatoraink eddig több mint 550 első díjjal lettek kitüntetve. Évi gyártás körülbelül 47.000 darab.

# Fernolendit

cipő fénymáz, a világ legjobb fénymáza és **Glanzcrème** világos cipők számára legszébb fényt adnak és megtartják a színt **állandóan**. Sárga vagy barna bőrből készült foltos cipők **Lyosin** alkalmazásával egész új szint kapnak.

Alapított 1812.-ben. **Gyárraktár Bécsben I. Schulerstrasse 21.** Mindenütt kapható.

## A HÖLGYKÖZÖNSÉG figyelmébe!!

A nagy karácsonyi vásár  
ezideig nem létezett árak  
mellett

## REISINGER ÉS EISNER

divatáruraktáraiban

Fő-tér 2. és 9. sz. alatt f. hó 9-én

megkezdődik.

# Egy jó házból való fiu tanoncúl felvétetik

UNGER ANTAL könyvnyomdájában Zalaegerszegen.

**R**emekirók  
Képes  
Könyvtára

**R**emekirók  
Képes  
Könyvtára

**R**emekirók  
Képes  
Könyvtára

**R**emekirók  
Képes  
Könyvtára

## A MAGYAR és a VILÁGIRODALOM KINGSESHÁZA

a klasszikusok első és egyetlen magyar nyelvű szövegképes kiadása.

szerkesztője Radó A. a kiváló író és műfordító LAMPEL R.

(Wodianer F. és Fiai) cs. és kir. udv. könyvkeresk. Budapest, VI., Andrassy-ut 21.

ötven diszes kötet, a klasszikusok arany dombornyomású arczképével.

évente legalább 6 kötetes sorozatokban jelenik meg.

bevezetéseit a legjelesebb magyar írók és esztétikusok készítik.

Bevezetéscinek szerzői: *Abrányi E., Alexander B., Ambrus Z., Angyal D., Bánóczy J., Balassa J., Beöthy Zolt., Dóczy L. báró, Endrődi S., Ferenczi Z., Haraszt Gy., Hegedüs I., Hevesi S., Ignotus, Junius (Zilahi K. Béla), Kossuth F., Mikszáth K., Négyesy L., Palágyi M., Radó A., Rákosi J., Riedl Frigyes, Szász K., Váczy J., Váradi A.*

művészeti vezetője Hegedüs László festőművész.

illusztráló művészgárdája a magyar festőművészek legjobbjai, közel félezer egész oldalas eredeti illusztrációval gazdagítja a gyűjteményt.

elsőrangu külföldi művészek remek illusztrációinak egyedül jogositott reprodukcióit közli.

illusztráló magyar művészei: *Benczur Gy., Bihari Sándor, Csók I., Éder Gy., Fesaty A., Garay Á., Gergely I., Hári Gy., Hegedüs L., Jászai J., Jendrassik J., Karlovicsky B., Lotz K., Márk L., Mihálik D., Nagy Zs., Neogrady A., Olgyai F., Réthi L., Stein J., Székely B., Szlányi L., Telegdy L., Tull O., Udvary G., Vágó Pál, Wagner S. és Zichy M.*

első tizennégy kötete már megjelent.

I—II. kötete: Petőfi S. összes költem. Bevezette: *Ferenczi Z.*, Neogrady A., Telegdy L. és Tull Ö. képeivel.

III—IV. kötete: Kisfaludy S. összes költeményei. Bevezette: *Junius*. Neogrady Antal, Réthy Lajos, Telegdy László és Tull Odön képeivel.

V. kötete: Shakspeare Remekai I. *Coriolanus, Othello,* Romeo és Julia. Bevezette: *Alexander B.* Gilbert angol művész képeivel.

VI. kötete: Molière Remekai I. *A fősvény, Dandin Gy.* A kényeskedők. Botcsinálta doktor. Bevezette: *Haraszt Gyula*. Kiváló francia művészek és Gergely Imre magyar festőművész képeivel.

VII. kötete: Tóth K. válog. költeményei. Bevezette: *Endrődi S.* Neogrady A., Telegdy L. és Tull Ö. képeivel.

VIII. kötete: Berzsenyi Dániel munkái. Sajtó alá rendezte: *Bánóczy József*. Bevezette: *Váczy János*. Gergely Imre, Mihálik D., Szlányi L., Telegdy L. és Tull Ö. képeivel.

IX. kötete: Madách I. válog. munkái. Bevezette *Palágyi Menyhért*. Zichy Mihály illusztrációival.

X. kötete: Kossuth L. válog. munkái. Bevezette és sajtó alá rendezte *Kossuth F.* Rajzokkal és arczképekkel.

XI. kötete: Homeros Iliásza. Fordította és bevezette *Kemenes (Kempf) József*. Preller világhírű illusztrációival.

XII. kötete: Schiller költeményei. Fordította és bevezette *Dóczy Lajos*. Benczur Gyula, Lotz Károly, Wagner Sándor és számos külföldi festőművész illusztrációival.

XIII. kötete: Tóth Ede munkái. Bevezette *Garay Ákos* festőművész képeivel.

XIV. kötete: Kisfaludy K. munkái I. Sajtó alá rendezte és bevezette *Bánóczy József*. Éder Gyula, Hegedüs László, Neogrady Antal, Stein János, Szlányi Lajos és Tull Ö. képeivel.

egyes kötetei külön-külön is kaphatók 6 korona bolti áron, a IX. és X. kötet kivételével.

első tizennégy kötete 3968 oldal (373 iv) és 255 művészi illusztráció. A legolcsóbb és legértékesebb házi könyvtár és házi képtár. Ötven vaskos kötet. Ára diszkótésben 250 kor. Megrendelhető csekély részletfizetésre a **Lampel-Wodianer-féle** és bármely más könyvkereskedésben. Megrendelésnél pontosan kikötendő a klasszikusok első magyar szövegképes kiadása.

## Nagy alkalmi vásár!

A nagyérdemű közönség szíves tudomására hozom, hogy női és leány paletó, kabát, gallér, szőrme-áru, férfi és női ruhaszövet, karton, vászon, barchet, kanavászon, férfi és női ing, harisnya, gallér, kézelő, nyakkendő, esőernyő, futó és asztali szőnyeg, függöny, paplan, lópokróc, szóval a raktáron levő összes árukat

mélyen leszállított áron árusítom és kérem szíves látogatását.

Zalaegerszeg, 1902. nov. 30.

Tisztelettel  
**Fischer Miksa**

## Igen fontos gyomorbetegségeknél!

Étvágytalanságot, gyomorbántalmat, főfájást, rossz emésztést, gyomorgyengeséget, emésztési zavarokat megszüntetnek a **Brady-féle Máriacelli gyomorseppek**. Minden gyógyszerertárban kapható.

Sok ezer embernek hála- és köszönő irata! Ára egy üvegnek használati utasítással 40 kr., kettős üveg 70 kr.

### Hamisításoktól óvakodjunk!

A valódi Máriacelli gyomorseppek a **Brady** vannak következő védjeggyel és aláírással: Ahol nem kapható, oda a pénz előleges beküldése mellett küld a főraktár Brady C. gyógyszerertára a Magyar Királynak Bécsben (I. Fleischmarkt 1.) és pedig 5 koronáért 6 kis üveggel és 4 korona 50 fillérért 3 nagy üveggel bérmentesen.

## „Weisenbacher“-féle cognacot

ajánljuk a nagyérdemű közönség szíves figyelmébe, mint valódi és tiszta **borpárlatot** s kérjük össze nem téveszteni ama sok, csak hideg keverés uton készült árukkal.

## Hankus és Cservényák tulajdonosok Salgó-Tarjánban.

Kapható Zalaegerszegen: Gyarmati Vilmos urnál és minden jobb fűszerkereskedésben és esemegye üzletben.

Még csak néhány napig.

Huzás már december hó 30-án.

Magy. kir.

**Jótekonycélú államsorsjáték**  
főnyeremény 150.000 korona.

Az összes nyeremények összege 365.000 K.

Sorsjegyek a 4 koronáért kaphatók: a m. kir. lóttó- és sorsjegyek igazgatóságánál Budapesten (Ósepelelakpart, Vámpalota), továbbá: valamennyi posta-, adó-, vám- és sóhivatalnál, vasuti állomásokon s a legtöbb dohánytözsdeben és váltóüzletben.

Budapest, 1902. július hó 1-én.

M. kir. lóttó- és sorsjegyek igazgatóság.

Óh jaj!



Megfojt ez az átkozott köhögés:

Köhögés, rekedtség és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásuk

**Egger mellpasztillái,**

az étvágyat nem rontják és kitünő ízűek.

Doboza 1 korona és 2 korona.

Próbadoz 50 fillér.

Fő- és szétküldési raktár:

„NÁDOR“  
**GYÓGYSZERTÁR**  
Budapest, V., Váci-körút 17.

Éljen!



Egger mellpasztilla csakhamar meggyógyított

Kapható Zalaegerszegen: **Kaszter Sándor**, Sümegyen: **E. Dervarics István**, Zalaszentgróton: **Botfy Péter** gyógyszerertárakban.

Napról-napra mludnkább **jótevénynek** és szükségletnek bizonyul minden családban a **Kathreiner-féle Kneipp-maláta kávé** használata.

Gondos háziasszony ne késlekedjék tovább ezt a jóízű és egészséges kávé italt bevezetni.

Tisztább pótkávé nem létezik, és nincsen jobb pótlás a babkávé helyébe, a hol ez orvosilag eltiltatott.

Kathreiner-féle Kneipp-maláta kávé csakis a „Kneipp páter“ védjeggyel eredeti csomagokban valódi. Nyitva mérlegelt, vagy másképen csomagolt maláta kávé soha sem

**Kathreiner.**

# Jön a Jézuska!

Mi legalkalmasabb karácsonyi- és ujévi ajándéknak? Arany- és ezüst ékszerek, valamint china-ezüst dísz tárgyak, melyek a legnagyobb választékban ez alkalomra **a legolcsóbb árban**

**MAUSZ FERENCZ ékszerésznél kaphatók.**

Mindenemű e szakba vágó javításokat, új munkákat és véséseket rendelés szerint eszközöl.

Régi használhatatlan arany- és ezüst ékszert a legmagasabb árban becsérél és megvesz.

## Kályharaktár.

Van szerencsém a nagyérdemű közönségnek és a magas arisztokráciának becses tudomására hozni, hogy itt **Zalaegerszegen**, Ujváros-utcában 31. és 33. számú saját házhelyiségemben levő

**dísz- és műkályha készítő telepem és raktáromon**

minden, a mai kor és divat kívánalmainak teljesen megfelelő s választékos készletben levő **dísz- és műkályhák**, úgy a legújabb „**Secession**” és „**Empirie**” rendszerű, díszes kiállítású kályhák, valamint **építészeti diszitményeim** vannak és a szilárdságot kezeskedve, azokat a legjutányosabb árban kiszolgálhatom.

S mivel minden törekvésem oda fog irányulni, hogy a szíves megrendeléseknél mind pontosság, mind ipartárgyaim kifogástalan minőségbeni kiszolgálásával magamnak a megelégedésteljes bizalmat minél jobban megnyerhessem: tisztelettel megjegyzem még azt is, hogy üzlettelepem szintén az egyszerű s ugynevezett «Szemes» kályhák is díszes és szilárd kiállításban és a lehető legolcsóbb árakban kaphatók.

Ezeknél fogva a szíves megrendeléseket várva, becses pártolást kérek, s kiváló tisztelettel

**Németh Gábor,**  
agyagdísz- és műkályha készítő.

Lakik Zalaegerszegen, Ujváros-utca 31.,  
33. szám alatt.

(Az 1896-iki ezredéves országos kiállításon kitüntetve.)

## Epilepsia.

Aki nyavalyatörésben, görcsökben és más idegbetegségben szenved, kérjen arról füzetet. Kapható ez a füzet ingyen és bérmentve a „**Hattyú**” gyógyszerárból Frankfurt a. M.

## Szőlőoltványok

szokvány minőségben és európai nemes gyökeres és sima vesszők mélyen leszállított áron. Oltványok ezre 90-100 forint. Mindenik a legkiválóbb bor- és csemefajokból, fajtisztán, teljes jóállással. Ha a szállítvány a megrendelésnek meg nem felel, úgy az oda- és visszaz szállítási költséget, valamint a megrendelő által kifizetett összeget hiány nélkül azonnal visszafizetem. Így mindenki ebbeli szükségletét az én költségemen házához szállítva tekintheti meg.

## ÉLŐKERÍTÉS.

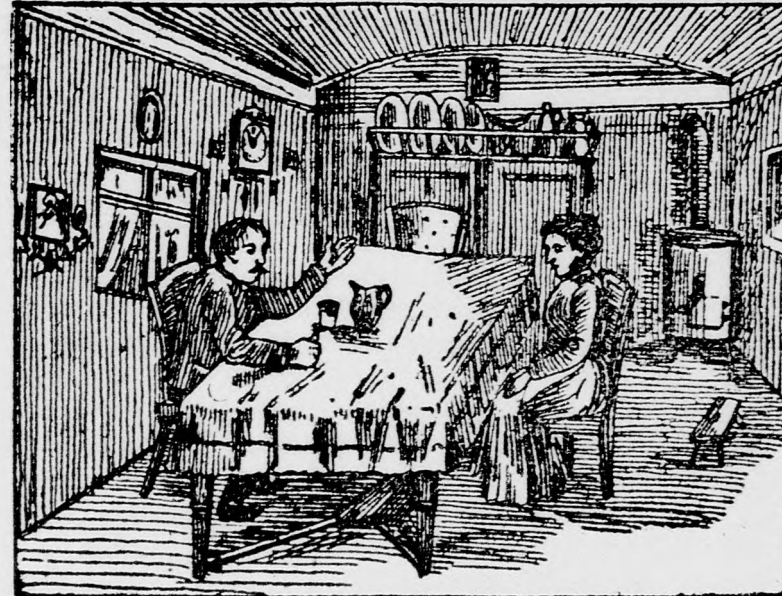
**Gleditschia csemeték és magvak.**  
Óriás tövisű, igen gyorsan fejlődő sövénynövény. Ez az egyedüli, melyből oly örökös kerítés nevelhető pár év alatt, rendkívüli csekély kiadással, melyen nemhogy ember, de semmiféle állat, még az apró nyulak sem hatolhatnak át, úgy hogy a bekerített részek teljesen kulcsosul zárhatók. **Minden rendeléshez rajzokkal ellátott útítési és kezelési utasítás mellékeltek.** Bővebb tájékozás végett szíves fénynyomatu díszes árjegyzékek ingyen és bérmentve küldetnek, rendelési kötelezettség nélkül. Az árjegyzéken kívül oly könyvet kap ezzel, ki címét egy levelezőlapon tudatja, mely nincsen az a ház vagy család, város, falu, pusztán gazdaga vagy szegény családnál egyaránt. Így még azoknak is érdekében áll, kik rendelni semmit nem akarnak, mert benne számos oly közlemények foglaltatnak, melyek mindenkinek nagy szolgálatot tesznek.

**Diócsemeték.** Kétéves, óriási jövedelmezt biztosító voltánál fogva, ennek tenyésztése majd minden gazdaságban az utóbbi időben rendkívül elterjedt.

Cím: „**Ermelléki Első Szőlőoltvány-Telep.**” Nagykágya, u. p. Székelyhid.

# Az életmentő.

Igaz történet az életből. — Elbeszéli: **Fábián András, Turkevén.** (Utánnomlás tilos.)



Mióta áll a világ, senki sem látta oly hasznát az olvasásnak, mint az édes atyám, a ki nagy beteg volt és hogy most egészséges, annak köszönheti, hogy olvasni tud.

Nyolc esztendeig kinlódott jó atyám, **gyomorgörcse** és **belhurta** volt s **vérsegegyességben** szenvedett; minden esztendőben **vérhas** támadta meg s emellett **szív-dobogás**. Ezek voltak belső betegségei, de borzasztó külső bajokban is szenvedett szegény. A **csuzos** és **rheumatikus** bántalmak rettentően kínozták, **dereka** fájt, iszonyu **szaggatásai** voltak és semmi sem használt neki. Már-már föl hagyott azzal, hogy orvosi szerekért hasztalan dobálja ki a pénzét s párnákba csavarva egész napon át a kályha mellett ült s az imakönyvben s naptárban olvasgatott. Egyszerre csak felkiált.

— Ez az! — Micsoda? kérdeztük mi.

Ez az! ismételte az öreg és egy elbeszélésre mutatott, melynek címe: „**Egy öreg ember titka**”, melyben elbeszéli ifj. Szabó István, hogy a világ semmi-féle szere már nem használt neki, végre a híres **Feller-féle „Elsa-Fluid”** hoz folyamodott, mely nemcsak őt, de a faluban még sok más embert is meggyógyított.

Nem akartuk elrontani kedvét és kívánságára **Feller V. Jenő** gyógyszerárától a „**Szt. Háromság**” **Stubicza Templom-utca 137. sz.** rendeltünk 12 üveg **Elsa-fluidot**, mert kevesebbet nem adnak. A patikus ur 5 korona utánvét mellett egy tucat **Elsa-fluidot** küldött és használati utasítást mellékelte hozzá, melyből megtudható, mikép kell használni. A posta költséget ő maga fizette.

14 napon keresztül óránként husz csöppet ivott atyám egy kanálnyi tejben ebből a jóillatú **Elsa-**

fluidból s minden reggel és este jól bedörzsölte magát az **Elsa-csöppel**. A 9-ik naptól kezdve jobban érezte magát és két hét múlva pedig egészséges lett.

A faluban hamarosan megtudta minden ember, hogy atyám egészséges. Valamennyien **Feller-féle Elsa-fluidot** rendeltek s csodálatosan az mindenkinek használt. Itt csak néhány esetet akarok említeni. A **Dandár István** öregsége következtében **szemgyöngyességben** szenvedett, már közel volt a megvakuláshoz s e miatt a **Feller-féle Elsa-fluidot** kezdte használni, hat hét alatt úgy látott, mint egy fiatal ember. Nagy **Jánosnak** és még 20 embernek **szurása** és **derekszabaja** volt, a fejük és **keresztcsontjuk** fájt, erősen **köhögtek**, **influenzásak** voltak és valamennyit egészségesé tette a **Feller-féle Elsa-fluid**. **Erős Károlyné** **szédülései** voltak és **mellbaj** kínoztá, **vért köpött** s **laza** volt, úgy, hogy a tejet is elvesztette s **csecsmője** ennélfogva **hasgörcsöket** és **kiütéseket** kapott, ezt a **szegény asszonyt** is kigyógyította a **Feller-féle Elsa-fluid**, újra volt teje s gyermeke is pompásan meghízott. A **plébános ur** **gazdaasszonya orbáncot** kapott az arcán, **mérges daganata** volt a lábán s a **nyaka** fájt. **Kolompár András** **rémseges fogfájásban** és hat gyermeke **sárgaságban** szenvedett, **gyomorhajuk**, **dugulásuk** és **gilisztájuk** volt. A **Feller-féle Elsa-fluid** úgy ezeket, mint minden előforduló betegséget **kigyógyított**.

Az **Elsa-fluid** mind híresebb lett, a szegény emberek összegyűjtötték pénzüket és cökan együttesen **16 koronáért négy tucatot** rendeltek, hogy így olcsóbbá kerüljön. Ez a szer az apró marháknak és a sertéseknek is használ. Az én öreg apámnak nem volt nyugta és egyre azon gondolkodott, mikép mutathatná ki háláját **Feller V. Jenő** gyógyszerész urnak, kinek egészségét köszönhette. S mikor egyszer a templomból jött, így szólt hozzám:

— Az olvasásnak köszönhetem, hogy a **kalendárium**ban erre a jó szerre találtam, a mely az én **életmentő** volt, ülj hát le fiam, ird meg, hogy mint segített rajtam a **Feller-féle Elsa-fluid** s mi a legmélyebb hálát érezzük iránta és ne sajnálja, nyomassa ki az újságokban és naptárakban, hadd tudja meg a világ, mily hathatós szer az **Elsa-fluid**.

Ti, kedves olvasók, ha az **Elsa-fluidot** meg akarjátok rendelni, így cimezzétek:

**FELLER V. JENŐ** gyógyszerárának  
**Stubicza, Templom-utca 137. szám.** (Zágrábmegye.)  
és adja a jó Isten, hogy ez a csodaszer soha se fogyjon ki s mindenkinek oly hathatósan segítsen, mint az én öreg atyámnak.

## A valódi Feller-féle Elsa-Fluid

(Feller jó illatú növényessencia-Fluidja az „Elsa” védjeggyel)

minden üvegén és használati utasításán olyan védjegyet visel, mint mellékelt látható „Elsa” névvel és „Feller” aláírással. — **Az egészségügy hatóság által meg van vizsgálva és jóváhagyva. A berlini, római, londoni, párisi és nizzai kiállításokon a Feller-féle Elsa-Fluidot aranyéremmel és érdemkeresztekkel tüntették ki.**

A **Feller-féle Elsa-Fluid utánvétellel** vagy a pénz előzetes bekiadásával rendelendő. **Ára:**

Használati utasítással,	12 üveg vagy	6 duplaüveg	5 korona	—	fillér
postaköltséggel és ládával együtt.	21 „ „	12 „ „	8 „	60 „	—
	36 „ „	18 „ „	12 „	40 „	—
	48 „ „	24 „ „	16 „	—	—
	60 „ „	30 „ „	20 „	—	—

**INGYEN** kapnak a rendelők minden ismételtlen rendelt tucat **Elsa-Fluidhoz 1 üveget.**

## Óvakodjunk utánzatoktól!

Csak a **Feller-féle Elsa-Fluid** valódi! — Ha egy levél elveszne, célszerű ajánlva írni.

**Ajánlatnak még a FELLER-féle hashajtó ELSA-REBARBARA-PILULÁK.**

A legjobb, legolcsóbb és egyszerű kipróbált hashajtó-szer, gyors és biztos hatása, fájdalom nem okoz, étvágygerjesztő. Elősegíti az emésztést, tisztít, csillapítja a fájdalmat, kitűnő a gyomor és emésztési szervek legtöbb betegségénél. Egy tekercs (6 doboz) használati utasítással együtt **4 korona**

Számos ismerősöm és jó barátaim dicsérik az Ön kitűnő gyógyszerét. Legelőször én magamon tapasztaltam nagy hatását, én ugyanis derékfájásban és erős szurásokban szenvedtem és ezek csupán háromszori bedörzsölés után megszűntek.  
Szentés, 1901. V/6-án.

Kiss Lajos.

Örömmel irhatom, hogy 24 éves köhögésem az Ön **Elsa-Fluidjától** teljesen megszűnt. Most egy szinte köhögésben szenvedő jó barátomnak ajánlottam, aki általam rendeltem egy tucatot, de már az enyém is kifogyatkozásban van, tehát kérek 2 tucatot,  
Kun-Majsa, 1901. XII/3.

Bakró Dániel.

Ki valódi **Feller-féle Elsa-Fluidot** és **Feller-féle Elsa-pilulákat** akar, rendeljen levélileg és cimezze pontosan az egyedüli készítőnek:

## Feller V. Jenő gyógyszerész

Ő cs. és kir. fensége Bourbon Fülöp herceg udvari szállítója,

**STUBICA, Templom utca 137. szám** (Zágrábmegye.)  
**Főraktárak Budapestén: Török József** gyógyszerárában, Király-u. 12 **Dr. Egger „Nádor”** gyógyszerárában, Váci-körút 17. és **Zoltán Béla** gyógyszerárában, Szabadság-tér.

## Brázay-féle

sósorszesz

nélkülözhetlen háziszser.

== Kapható mindenütt. ==



Köhögés és rekedtség ellen nincs jobb a  
**RETHY-féle**

**pemetefű cukorkánál,**  
de vásárlásánál vigyázzunk  
és határozottan **RETHY-félét** kérjünk, mivel  
sok haszontalan utánzata van.  
1 doboz ára 60 fillér.  
Csak **RETHY-félét** fogadjunk el!

Egy jó családból való fiu  
tanoncul felvétetik.

Schmidt Győző  
cukrázdájában.

A Richter-féle  
**LINIMENTUM CAPS. COMP.**  
Horgony-Pain-Expeller

egy régi kipróbált háziszser, a mely már több mint  
33 év óta megbízható bedörzsöléstől alkalmaztatik  
törszínénél, csuklónál és megfázásánál.

Intés. Silányabb utánzatok miatt bevásárláskor  
ővatosak legyünk és csakis eredeti üvegeket  
dobozokban a „Horgony” védjeggyel és a „Richter” czég-  
jeggyel fogadjunk el. — 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k.  
árban a legtöbb gyógyszerertárban kapható.  
Főraktár: Török József gyógyszerésznél  
Budapesten.

**Richter F. Ad. és társa,**  
céház. és kir. udvari szállítók.  
Rudolstadt.

## Gyomorbetegeknek,

akik meghűlés, gyomortúlterhelés, élvezhetlen, nehezen emészthető, túlhideg vagy meleg eledel, vagy szabálytalan életmód folytán gyomorbaiban, gyomorkatharusban, gyomorfejfájásban, nehéz emésztésben vagy elnyálkásodásban szenvednek, a rég kipróbált jó hatású **emésztési és vértisztító szert** ajánljuk, mely az

## Ullrich Hubert-féle

növény bor.

Kitűnő gyógyerejűnek talált növényekből jó borral vegyítve készül, erősíti az ember gyomorszerzeit anélkül, hogy gyomorhajtó szer lenne. Eltávolítja a véredények zavarait, tisztítja a vért minden romlott, betegséget előidéző anyagoktól és hathatósan működik az egészséges vérképződésre.

Ezen bornak kellő időben való használata mellett minden jelenség, mint főfájás, felbőfögés, gyomorégés, melyek idült gyomorbaiknál leggyakrabban előfordulnak, már a kezdetleges használatnál megszűnnek. **Szorulás, kólikafájdalmak, szivverés, álmatlanság** ezen növénybor használata mellett gyorsan megszűnik.

**Halvány, aszott kinézés, vérhiány** a legtöbb esetben a hiányos vérképzésnek és májbetegségnek a következményei, amelyeket legbiztosabban gyógyít ez a növény bor, mely fokozza az étvágyat, elősegíti az emésztést, javítja a vérképződést s a betegnek új erőt szerez, amit számos elismerő és köszönő írat igazol.

A növény bor üvegenként 3 és 4 koronáért kapható a gyógyszerertárakban Zalaegerszegen, továbbá Zalaszentgróth, Vasvár, Körmend, Nova, Pácsa, Keszthely, Sümeg, Jánosháza, Devceser, Kisczell, Mura-szombat, Bellatince, Marczali, Tapoleza, Nagykanizsa, Letenye, Csáktornya, Perlak, Szombathely, Csabrendek, Sárvár, Németújvár, Szentgothárd, Óriszentpéter, Alsólendva, Muraszterdahely, Komárom, Nemesvid, Pápa, Nádasd, Vaspör, Szőcs, Baksa, Bak, Pölöske, Zalaszentlászló, Boba, Középbisztrice, Pince, Páka, Ujudvar, Nagyrada, Csákány, Simontornya, Tapsony, Kéthely, Nyírad, Ajka gyógyszerertáraiban, illetve fűszerkereskedéseiben, valamint minden nagyobb és kisebb helyen Magyarországon és az egész osztrák-magyar monarchiában a gyógyszerertárakban.

**Utánzatoktól óvakodni kell**

és csak

**Ullrich Hubert-féle növ. bor.**

kérendő.

A zalaegerszegi gyógyszerertárak 3 vagy több palaek növény bort eredeti áron szállítanak az ország bármely részébe.

Egyedül valódi angol

## BALZSAM Thierry A. gyógyszerésztől

közegészségügyileg megvizsgálva és jóváhagyva.

Az üvegek felszerelése a kereskedelmi törvények védjegyjelölésével áll.

Ezen balzsam belsőleg és külsőleg használható.



Allein echter Balsam  
aus der Schutzengel-Appothek  
des  
A. Thierry in Pragrad  
bei Rohitsch-Sauerbrunn.

1. A tüdőnek és mellnek összes betegségeinél elérhetetlen gyógyszernek bizonyult, megszünteti a katarrhust és köpetkiválást, a fájdalmas köhögésnek elejét veszi, sőt még régebbi betegségeket is gyógyít. 2. Kitűnő hatással van torokgyulladásnál, rekedtségnek és a torok összes betegségeinél. 3. Alaposan kiűrtja a hideglelést. 4. Meglepő gyorsan gyógyít gyomorgöresöt, kólikát és szakgatásokat. 5. Jótékony hashajtó és vértisztító, tisztítja a veséket, megszünteti a hypochondriát és melancholiát és előmozdítja az étvágyat és emésztést. 6. Kitűnő hatása van fogfájásnál, lyukas fogaknál, szájpénésznél, továbbá minden fog- és szájbetegségnél és megszünteti a felbőfögést, valamint a száj és gyomor rossz szagát. 7. Külsőleg csodás gyógyszer minden sebre, úgymint hópörpénésznél, sipoly, szemölcs, égési seb, fagyott testrésznél, ruh, kosz és kiütések, megszünteti továbbá a főfájást, zugást, szakgatást, köszvényét, fülfájást stb. Tessék mindig vigyázni a zöld apáca-védjegyre, mint fent látható! Hamisításoktól legjobb óvszer egyenesen a gyárból eredeti kartonokban bérmentve az osztrák-magyar monarchia minden postállomására 12 kiasi vagy 6 dupla üveget 4 koronáért hozatni. Bosznia és Hercegovinába 4 korona 60 fillér. Kevesebb nem küldetik. Szétküldés csak az összeg előzetes utalványozása vagy lefizetése mellett.

Miért szenved? mikor önnek a biztos gyógyulásra **legrégibb sebeknél** is kilátása van és majdnem mindig elkerülhetni a fájdalmas operációt vagy amputálást, ha

Thierry A. gyógyszerész egyedül valódi

## centifolia-kenőcsét

használja, mely a sebek gyógyításában rendkívül jó hatással van, a fájdalmak enyhítésében pedig elérhetetlen. Valódi centifolia-kenőcs használata: a gyermekágyasok mellbajainál, a tejelválasztás akadályainál, mellkeményedésnél, vörhenyénél, mindenféle régi bajnál, nyílt sebeknél lábakon és csontokon, sebeknél, sós-csúsz, dagadt lábknál, sőt csontszűnálnél is; ütött, szúrt, lött, vágott és roncsolt sebeknél; az idegen testek kiválasztásánál, mint üveg- és faszilánknál, homok, dara, tövis stb.; mindenféle daganat, kinövés karbunkulus, új képződmények, valamint ráknál, körömméregnél, körömdaganatnál, hólyagnál, menéstől kisebesedett lábknál. **Égett sebek minden nemét, fagyott testrészek, a betegek fekvéstől eredt sebeit, a nyakon támadt daganatát, vér daganatát, fülbajt és a gyermekek sebesedését stb., stb.** Szétküldés csak az összeg előzetes beküldése ellenében. 2 tégely csomagolással, postaköltséggel és szállítólevéllel együtt 3 korona 50 fillér. Számtalan elismerő bizonyítvány eredetiben megtekinthető. Mindenkit óvok hamisítványok vételétől és kérem vigyázni, hogy minden tégelyen a cég: „Órangyal-gyógyszertár Thierry (Adolf) Limited Pragrad” bejegyzése legyen.

E két gyógyszerében felülmulhatlan szer sohasem romlik el, ellenben minél régebbi lesz, annál értékesebb és hathatósabb, és sem a meleg, sem pedig a hideg nem árt nekik, így tehát az év bármely szakában küldhető. Majdnem mindig van hatásuk és segítenek, legalább az orvos megérkezéig, természetesen nem szabad hamisítványokat vagy efféle sokszorososan ajánlt hasonló, de hatástalan szereket használni, melyekért csak legfeljebb a pénzt dobjuk ki, hanem maradjunk csak e mellett a két régi elismert jó, olcsó, megbízható, amellyel teljesen ártatlan, világhírű szernél, melyeknek minden családnál találhatóának kellene lenni. Ahol a fent ismertetett védjegyekkel valódián kapni nem lehet, tessék egyenesen rendelni és címezni:

Thierry (Adolf) gyógyszerész Limited Órangyal-gyógyszertára. Pragrada Rohitsch Sauerbrunn mellett.  
Közp. raktár Budapesten: Török J. gyógyszerész, Zágrábban: Mittebach J. gyógyszerész és Bécsben: Brady C. gyógyszerésznél.